

Henkilöstöbarometri 2015

KOKO POLIISIHALLINTO Aikasarjaraportti, 1999–2015

Sisällys

Johdanto.....	2
Vastaajat ja kato	2
Työilmapiiri	4
Ristiriidat.....	6
Syrjintä, työpaikkakiusaaminen, henkinen väkivalta.....	11
Työtyytyväisyys (VMBaro).....	12
Stressioireet (QPS Nordic).....	21
Stressitekijät (Police Stressor Screening inventory, PSSc).....	22
Alkoholin käyttö (AUDIT-C).....	32
Työssä jaksaminen ja työuupumus (Copenhagen Burnout Inventory, CBI)	35

Johdanto

Henkilöstöbarometri on poliisin henkilöstökysely, joka on toteutettu koko poliisihallinnon kattavana kyselytutkimuksena seitsemän kertaa vuosina 1999–2015. Uusimmassa vuoden 2015 henkilöstökyselyssä Poliisiammattikorkeakoulu oli kyselyn pilottiyksikkö ja toteutti sen 23.1–6.2.2015 välisenä aikana. Muut poliisin valtakunnalliset yksiköt ja poliisilaitokset toteuttivat kyselyn 1.9.–30.11.2015 välisenä aikana.

Henkilöstöbarometrissa laadittiin alkuvaiheessa tavanomaiset perus-, aikasarja- ja profiiliraportit, jotka on toimitettu poliisilaitoksille ja poliisin valtakunnallisiin yksiköihin syksyn 2015 aikana. Tässä nyt käsillä olevassa aikasarjaraportissa kuvataan koko poliisihallinnon tuloksia vuosilta 1999–2015. Samalla kuvataan tutkimuksen aineisto ja analysoidaan alustavasti aineiston katoa.

Vastaajat ja kato

Kyselyyn vastasi yhteensä 5772 henkilöä, joista 61 oli Ahvenanmaalta. Manner-Suomesta vastaajia oli 5711. Aineiston katoa tutkittaessa vertailuperustana on käytetty Poliisin tulostietojärjestelmän (Polstat) keskimääräisiä lukuja koko alkuvuodelta 2015 (1–11/2015). Polstatin tietoihin ei sisälly Ahvenanmaan lukuja, joten aineiston katoa voitiin tutkia vain edellä mainitun Manner-Suomen osa-aineiston avulla. Tällä tavoin tarkasteltuna kyselyn vastausprosentti oli 55,9 % (5711 / 10212). Taustamuuttujakohtaiset vastausprosentit on kuvattu lähemmin taulukoissa 1–4.

Kyselyyn vastasivat keskimääräistä suuremmalla todennäköisyydellä keski-ikäiset henkilöstöryhmät, naiset, korkeassa virka-asemassa olevat sekä poliisin valtakunnalliset yksiköt (Suojelupoliisi, Poliisiammattikorkeakoulu ja Keskusrikospoliisi; Poliisihallitus). Myös Pohjanmaan poliisilaitoksen ja Lapin poliisilaitoksen vastausprosentit olivat keskimääräistä korkeampia. Kyselyyn vastasivat keskimääräistä pienemmällä todennäköisyydellä nuorimmat ja vanhimmat ikäryhmät, miehet, keskimääräistä alemmassa virka-asemassa olevat sekä – virastojen välisessä vertailussa – poliisilaitokset. Helsingin ja Hämeen poliisilaitosten vastausprosentit jäivät alle 50 %:n.

Taulukko 1. Ikäjakauma

	HB 2015	Polstat 1-11/2015	Vastausprosentti*
-24	67	183	38,1 %
25-29	396	821	50,1 %
30-34	698	1339	54,1 %
35-39	861	1649	54,2 %
40-44	751	1311	59,4 %
45-49	929	1703	56,6 %
50-54	902	1530	61,2 %
55-59	666	1200	57,6 %
60-	232	477	50,5 %
n	5502	10212	55,9 %
Puuttuvia tietoja	209	0	
N	5711	10212	

* Estimoituja prosenttiosuuksia, joissa on otettu huomioon se, että kaikki vastaajat eivät ilmoittaneet taustatietojaan. Vertailuperustana on käytetty Poliisin tulostietojärjestelmän keskimääräisiä tietoja alkuvuodelta 2015 (1–11/2015). Käytössä oli osa-aineisto, jossa ei ollut mukana Ahvenanmaan lukuja.

Taulukko 2. Sukupuolijakauma

	HB 2015	Polstat 1-11/2015	Vastausprosentti*
Mies	3436	7172	53,3 %
Nainen	1702	3040	62,2 %
n	5138	10212	55,9 %
Puuttuvia tietoja	573	0	
N	5711	10212	

* Viittauksesta ks. taulukko 1.

Taulukko 3. Virka-asemajakauma

	HB 2015	Polstat 1-11/2015	Vastausprosentti*
Päälikkö/apulaispäälikkö	49	52	98,5 %
Päällystö	470	713	68,6 %
Alipäällystö	1024	1825	58,3 %
Miehistö	2473	5059	50,8 %
Vartija	129	378	35,5 %
Siviili/muu virka-asema	1348	2186	64,1 %
n	5493	10212	55,9 %
Puuttuvia tietoja	218	0	
N	5711	10212	

* Viittauksesta ks. taulukko 1.

Taulukko 4. Poliisin valtakunnallisten yksiköiden ja poliisilaitosten jakauma

	HB 2015	Polstat 1-11/2015	Vastausprosentti*
Helsingin poliisilaitos	664	1617	41,1 %
Hämeen poliisilaitos	257	571	45,0 %
Itä-Suomen poliisilaitos	466	862	54,1 %
Itä-Uudenmaan poliisilaitos	459	810	56,7 %
Kaakkois-Suomen poliisilaitos	262	517	50,7 %
Keskusrikospoliisi	420	692	60,8 %
Lapin poliisilaitos	263	417	63,1 %
Lounais-Suomen poliisilaitos	556	1006	55,3 %
Länsi-Uudenmaan poliisilaitos	284	559	50,9 %
Oulun poliisilaitos	431	748	57,7 %
Pohjanmaan poliisilaitos	486	634	76,7 %
Poliisiammattikorkeakoulu	140	215	65,3 %
Poliisihallitus	183	242	75,9 %
Sisä-Suomen poliisilaitos	623	1069	58,3 %
Suojelupoliisi	210	253	83,1 %
n	5704	10212	55,9 %
Puuttuvia tietoja	7	0	
N	5711	10212	

* Viittauksesta ks. taulukko 1.

Työilmapiiri

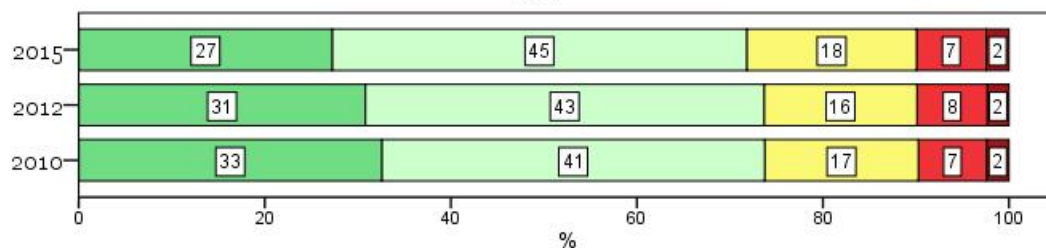
Henkilöstöbarometri:

Työyhteisöllä tarkoitetaan tässä kyselyssä työntekijöitä, jotka työskentelevät yhdessä päivittäin tai lähes päivittäin samojen tavoitteiden suuntaan. Työyhteisö ei tarkoita mitään nimenomaista organisaatiota tai sen osaa, vaan yhteisiin tavoitteisiin tähtäävää, konkreettista yhteistyötä tekevää joukkoa työntekijöitä. Ne, joiden kanssa teet harvemmin työtä, voivat myös kuulua työyhteisösi, mutta pienemmällä painolla kuin lähityöyhteisösi.

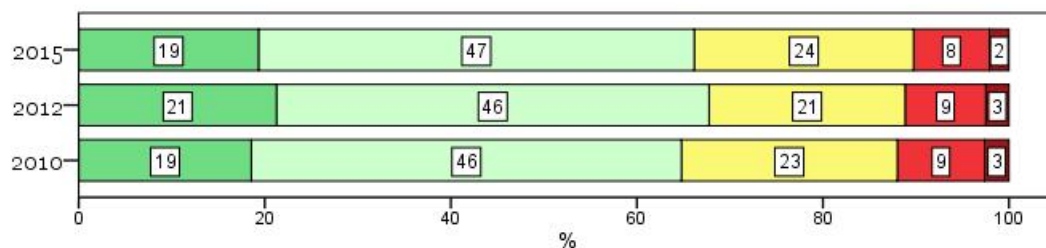
Mihin suuntaan työyhteisösi ilmapiiri kallistuu ja kuinka paljon?

	●	●	●	●	●	
Huono yhteishenki, töihin on ikävä tulla	☐	☐	☐	☐	☐	Hyvä yhteishenki, töihin on mukava tulla
Ei keskinäistä luottamusta	☐	☐	☐	☐	☐	Vahva keskinäinen luottamus
Pessimistinen, ei uskota oman työyhteisön osaamiseen ja pärjäämiseen	☐	☐	☐	☐	☐	Optimistinen, uskotaan vahvasti oman työyhteisön osaamiseen ja pärjäämiseen
Sulkeutunut, uuden työntekijän tai esimiehen on vaikea aloittaa työyhteisössä	☐	☐	☐	☐	☐	Avoin, uuden työntekijän tai esimiehen on helppo aloittaa työyhteisössä
Epäoikeudenmukainen, töiden jakautuminen, työstä palkitseminen jne. ei ole tasapuolista	☐	☐	☐	☐	☐	Oikeudenmukainen, töiden jakautuminen, työstä palkitseminen jne. on tasapuolista

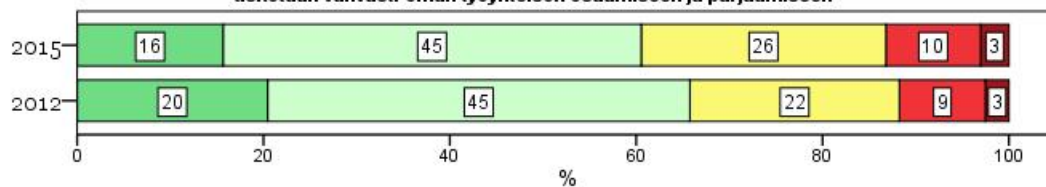
Työyhteisön ilmapiiri: Huono yhteishenki, töihin on ikävä tulla --- Hyvä yhteishenki, töihin on mukava tulla

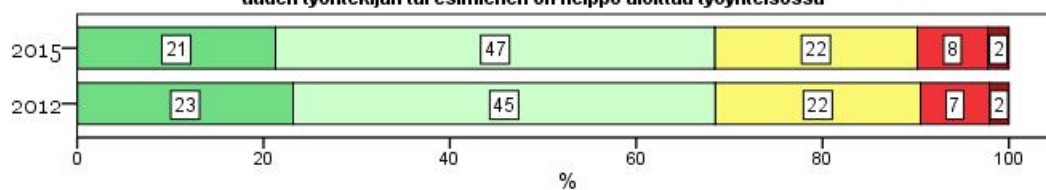
Työyhteisön ilmapiiri: Ei keskinäistä luottamusta --- Vahva keskinäinen luottamus

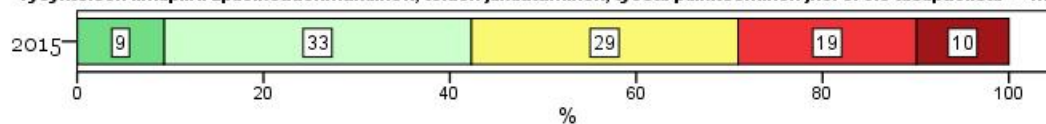
Työyhteisön ilmapiiri: Pessimistinen, ei uskota oman työyhteisön osaamiseen ja pärjämiseen --- Optimistinen, uskotaan vahvasti oman työyhteisön osaamiseen ja pärjämiseen

Työyhteisön ilmapiiri: Sulkeutunut, uuden työntekijän tai esimiehen on vaikea aloittaa työyhteisössä --- Avoin, uuden työntekijän tai esimiehen on helppo aloittaa työyhteisössä

Työyhteisön ilmapiiri: Epäoikeudenmukainen, töiden jakautuminen, työstä palkitseminen jne. ei ole tasapuolista --- ...

Ristiriidat

Henkilöstöbarometri:

Kuinka paljon työyhteisössäsi esiintyy mielestäsi seuraavia ristiriitoja, eriarvoisuutta tai syrjintää?

Vastausasteikko

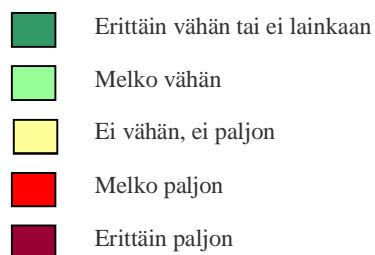
1 = Erittäin vähän tai ei lainkaan

2 = Melko vähän

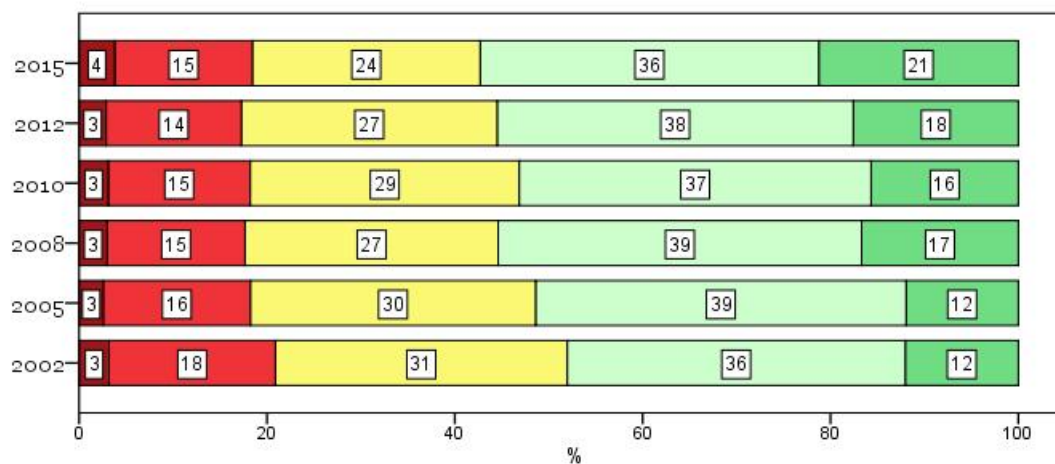
3 = Ei vähän, ei paljon

4 = Melko paljon

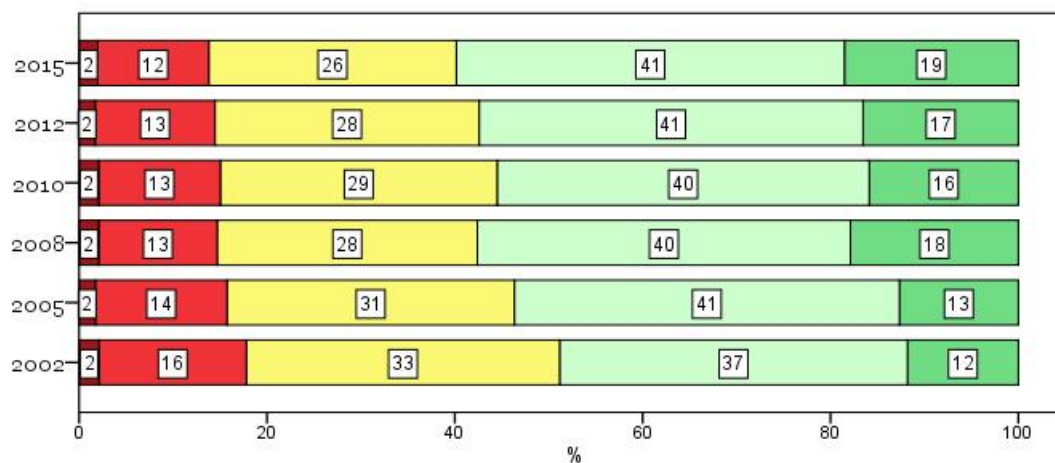
5 = Erittäin paljon

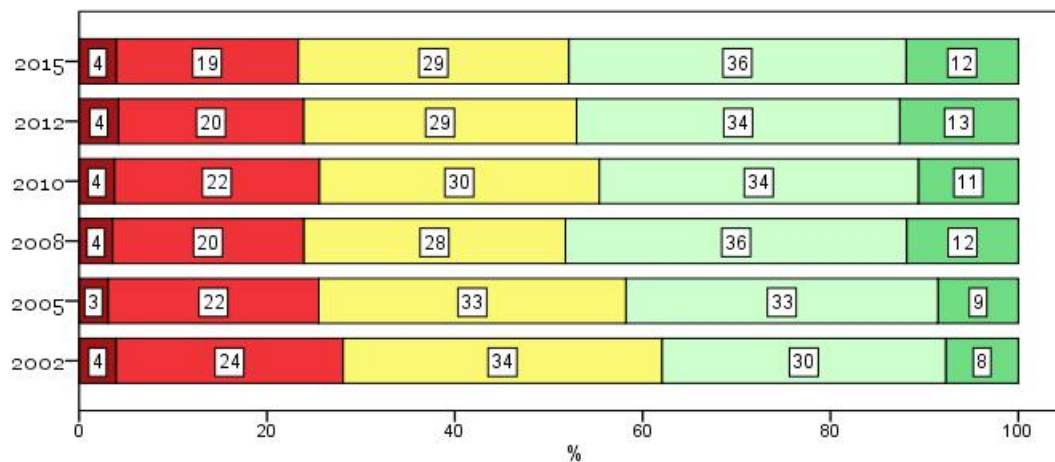
Ristiriidat: esimiesten ja alaisten välisiä ristiriitoja

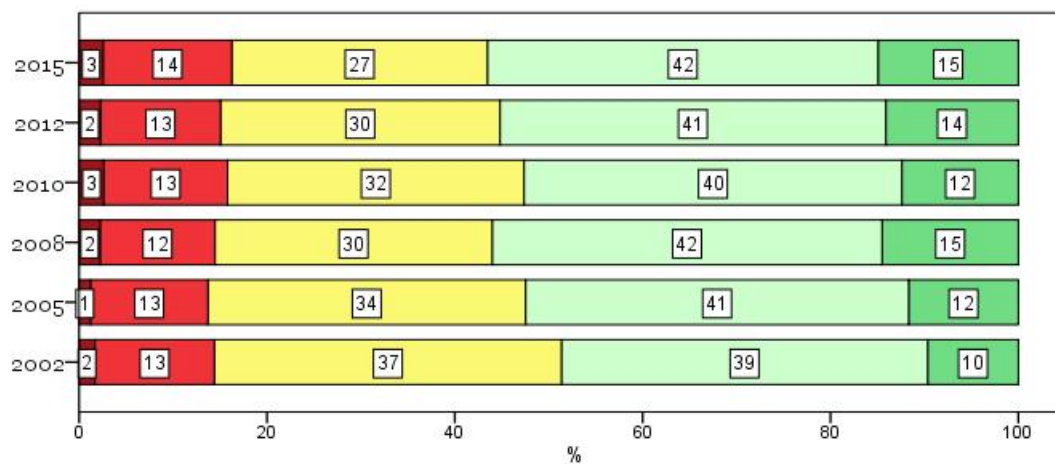
Ristiriidat: eri henkilöstö- ja ammattiryhmien välisiä ristiriitoja

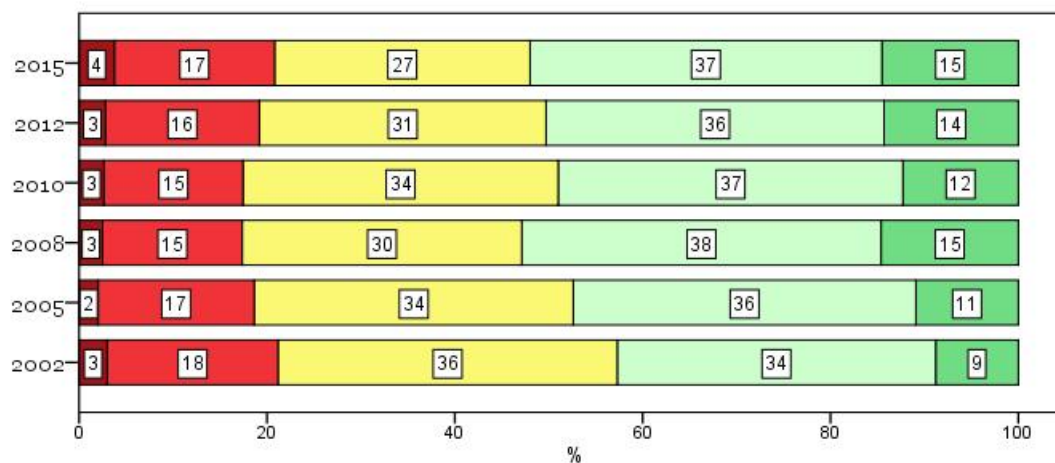
Ristiriidat: töiden ja tehtävien jakoa koskevia ristiriitoja

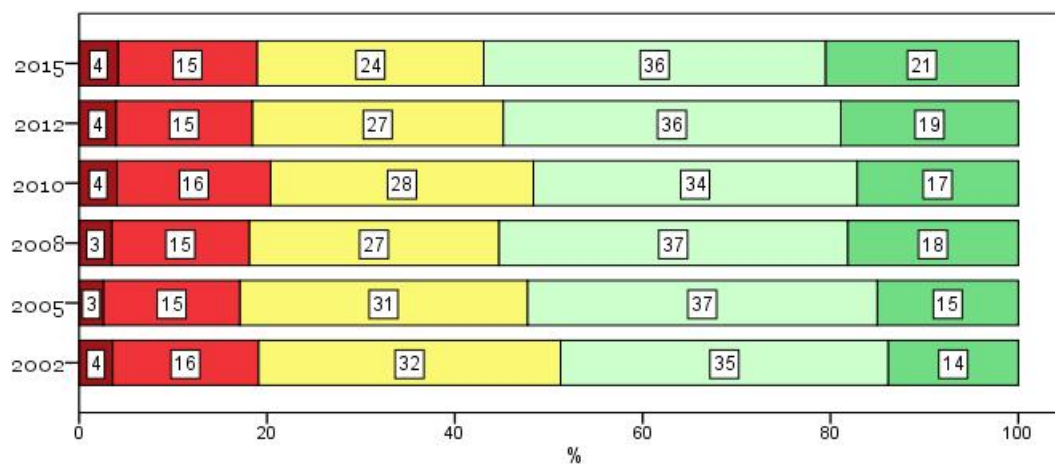
Ristiriidat: työmenetelmiä ja tehtävien suorittamistapaa koskevia ristiriitoja

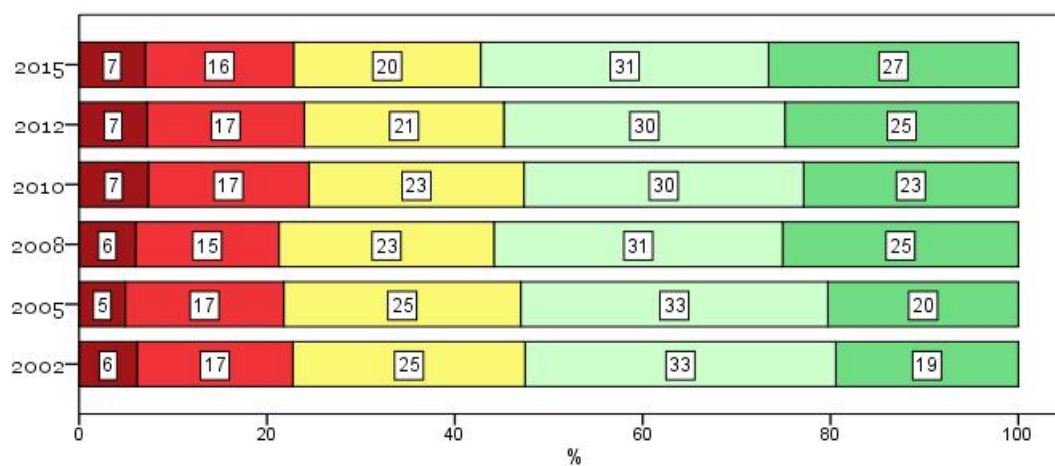
Ristiriidat: tavoitteita ja eri tehtävien tärkeyttä koskevia ristiriitoja

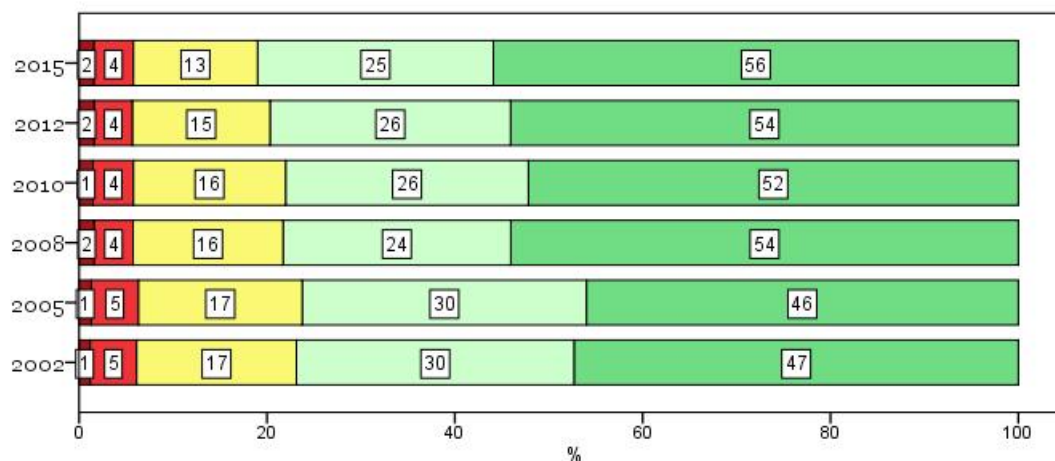
Ristiriidat: vastuuta ja valtaa koskevia ristiriitoja

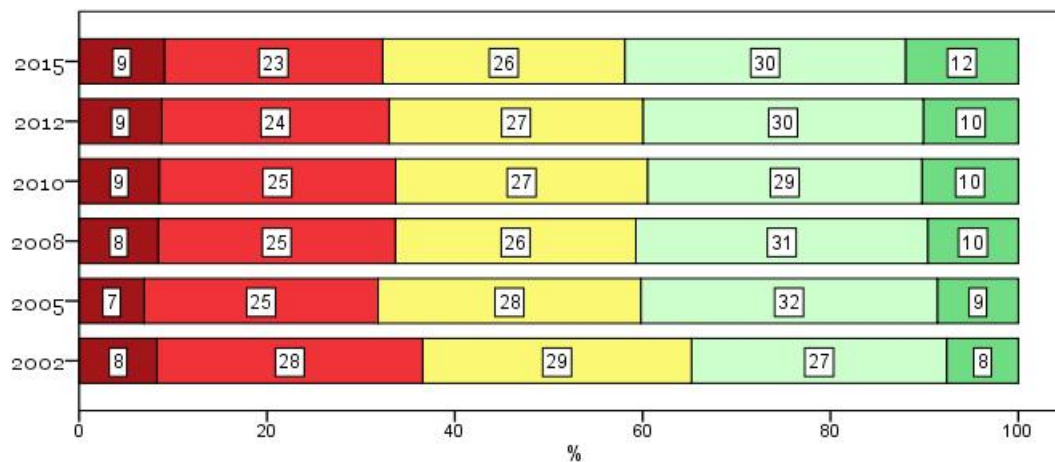
Ristiriidat: työntekijöiden selvästi eriarvoista kohtelua

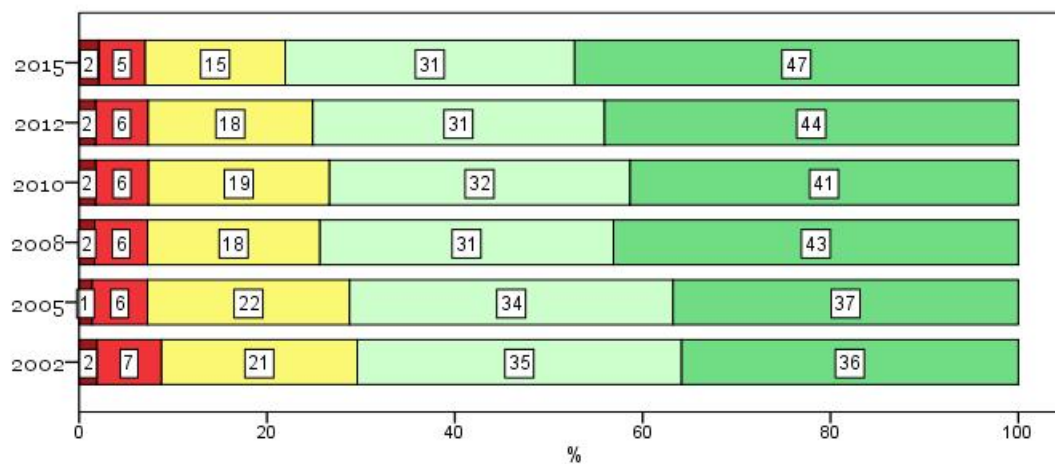
Ristiriidat: sukupuolten välistä eriarvoista kohtelua tai syrjintää

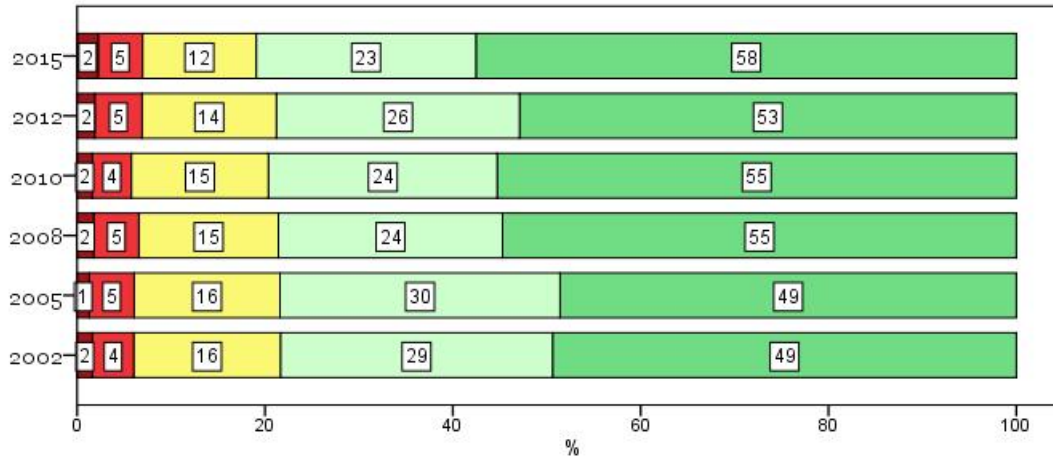
Ristiriidat: tiettyjen henkilöiden persoonasta johtuvia ristiriitoja

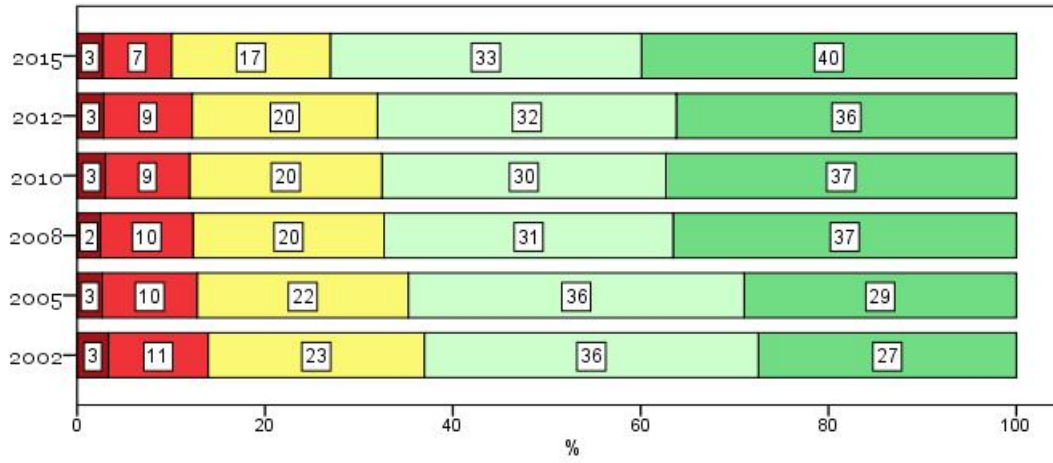
Ristiriidat: ikään perustuvaa eriarvoisuutta ja syrjintää

Ristiriidat: työpaikkakiusaamista tai simputusta

Ristiriidat: kielteistä kilpailua

Syrjintä, työpaikkakiusaaminen, henkinen väkivalta

Henkilöstöbarometri:

Kuinka paljon työyhteisössäsi esiintyy mielestäsi seuraavia ristiriitoja, eriarvoisuutta tai syrjintää?

Vastausasteikko

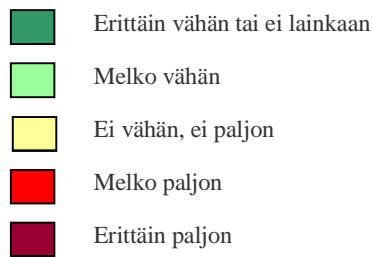
1 = Erittäin vähän tai ei lainkaan

2 = Melko vähän

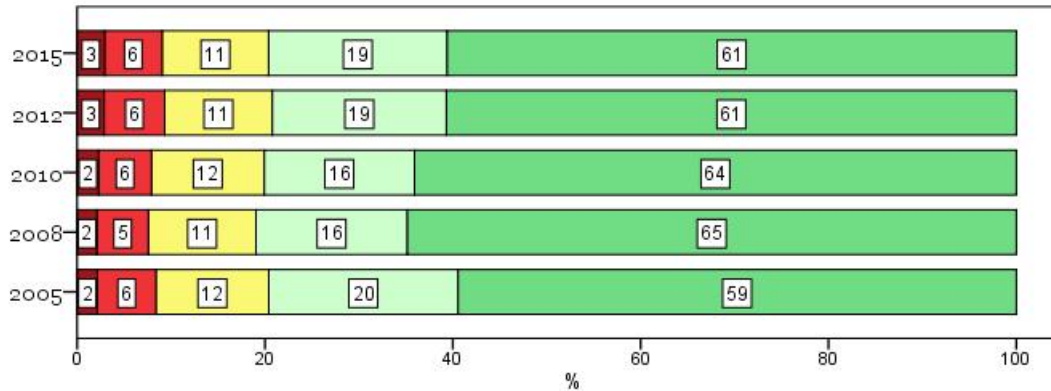
3 = Ei vähän, ei paljon

4 = Melko paljon

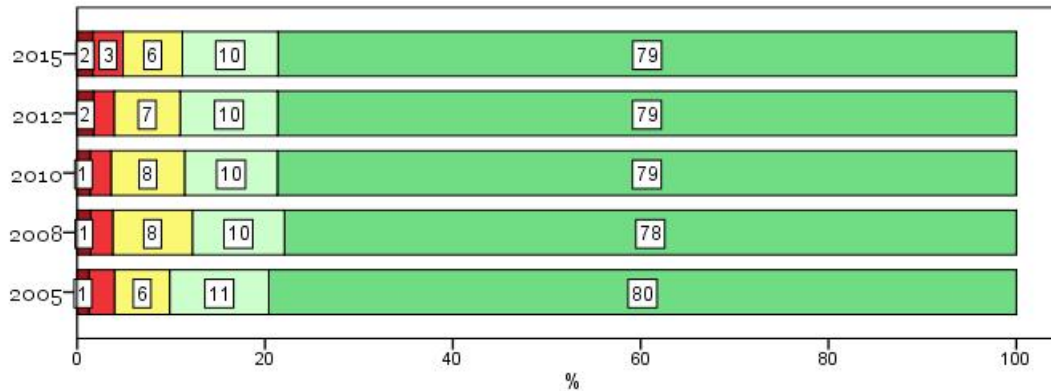
5 = Erittäin paljon

Syrjintä: koetko, että sinua kohdellaan eriarvoisesti tai syrjivästi työyhteisössäsi?

Kiusaaminen: koetko olevasi henkisen väkivallan tai kiusaamisen kohteena työyhteisössäsi?

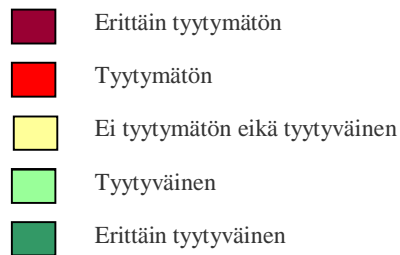
Työtyytyväisyys (VMBaro)

Henkilöstöbarometri:

Vastaa jokaiseen alla olevaan kysymykseen mahdollisimman avoimesti oman tuntemuksesi mukaan.

Vastausvaihtoehdot

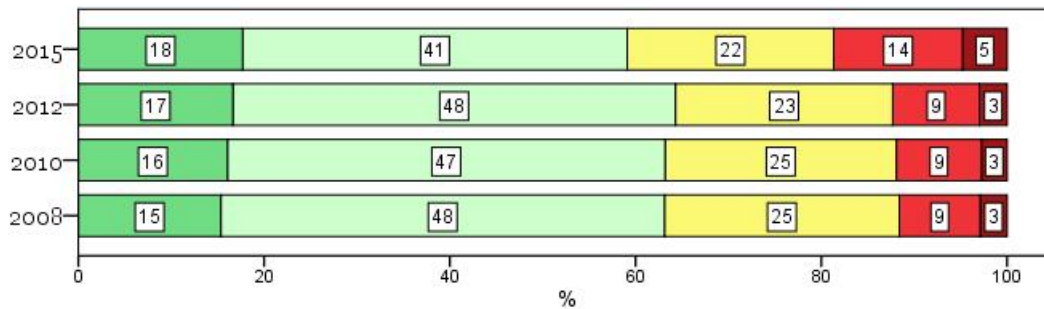
- 1 = Erittäin tyytymätön
- 2 = Tyytymätön
- 3 = Ei tyytymätön eikä tyytyväinen
- 4 = Tyytyväinen
- 5 = Erittäin tyytyväinen

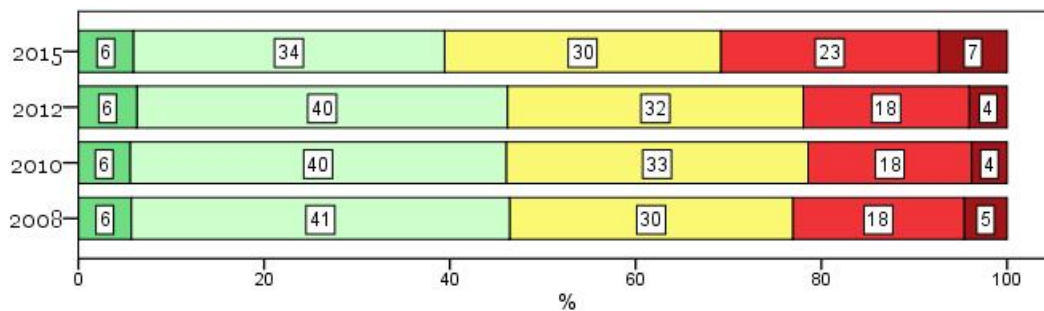
"Miten tyytyväinen olet:"

Johtaminen

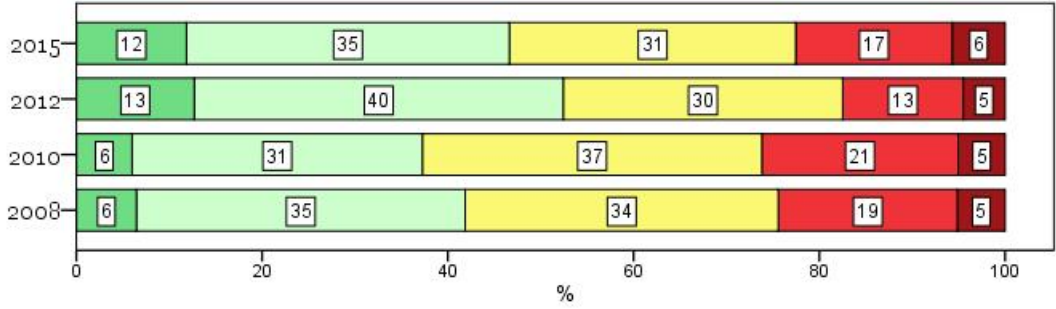
Tyytyväisyys: esimiehesi antamaan tukeen työhösi liittyvissä kysymyksissä ja työnteon edellytysten luonnissa

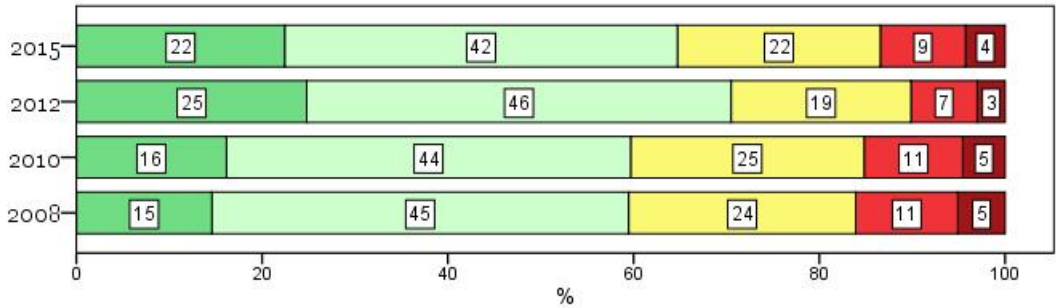
Tyytyväisyys: töiden yleiseen organisointiin työyhteisössäsi

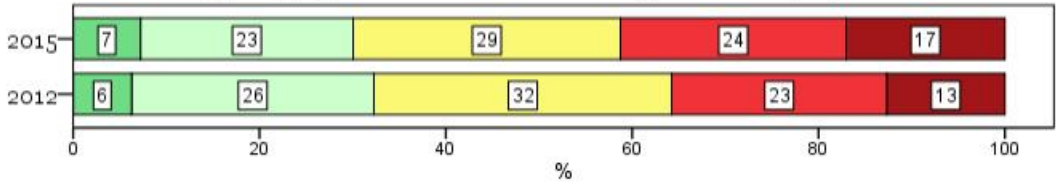
Tyytyväisyys: esimiehesi antamaan palautteeseen työtuloksistasi, ammatinhallinnastasi ja työssä kehittyemisestäsi

Tyytyväisyys: oikeudenmukaiseen kohteluusi esimiehesi taholta

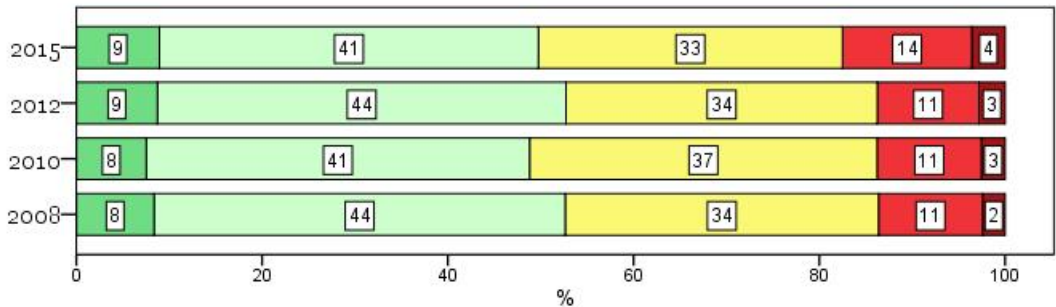

Tyytyväisyys: johdon toimintaan esimerkkinä ja suunnan näyttäjänä

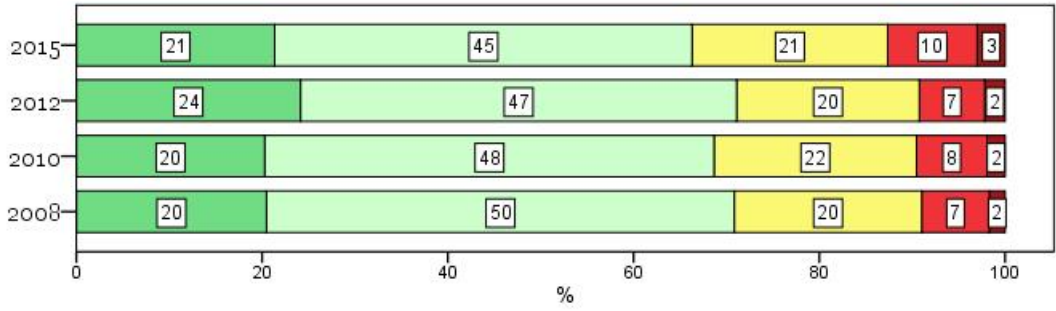

Työn sisältö ja haasteellisuus

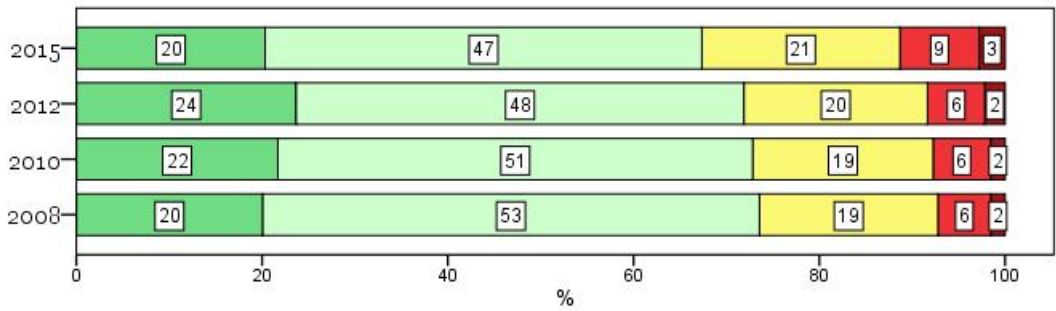
Tyytyväisyys: tulos- ja muiden työtavoitteidesi selkeyteen

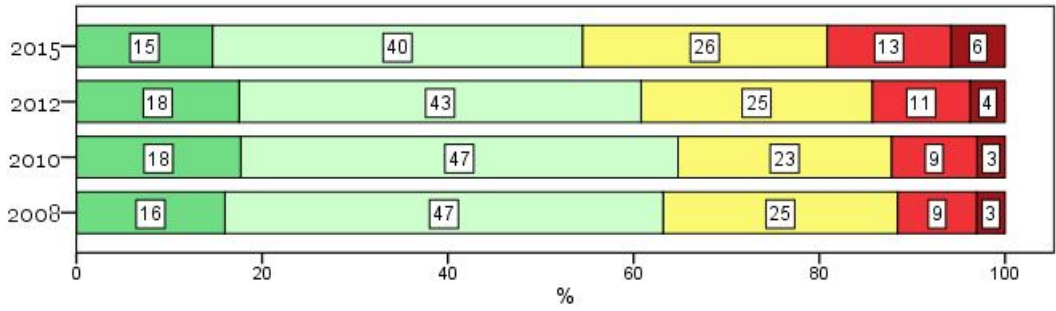
Tyytyväisyys: työsi itsenäisyyteen ja mahdollisuuksiisi vaikuttaa työsi sisältöön

Tyytyväisyys: työsi haastavuuteen

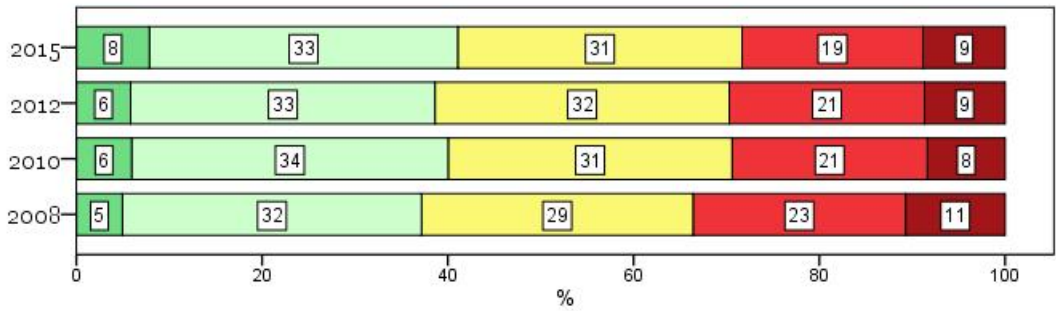

Tyytyväisyys: työsi innostavuuteen ja työssäsi kokemaasi työn iloon

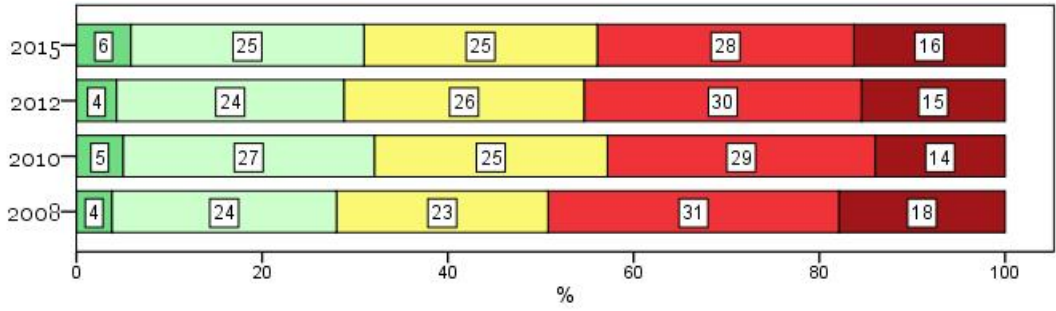

Palkkaus

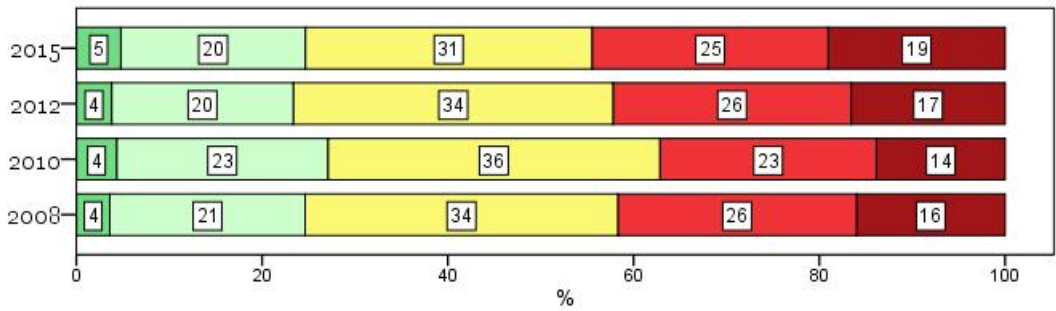
Tyytyväisyys: palkkauksesi perusteiden selkeyteen ja ymmärrettävyyteen

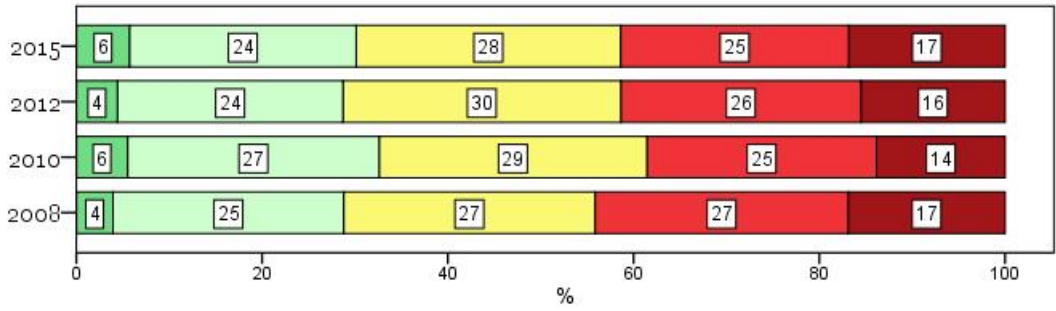
Tyytyväisyys: palkkaukseesi suhteessa työsi asettamaan vaativuuteen

Tyytyväisyys: palkkauksesi muuttumiseen työsuorituksesi muutoksen myötä

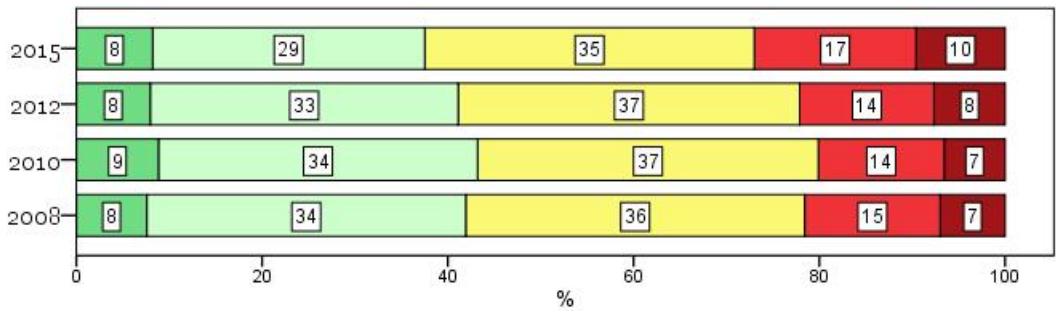

Tyytyväisyys: palkkauksesi oikeudenmukaisuuteen

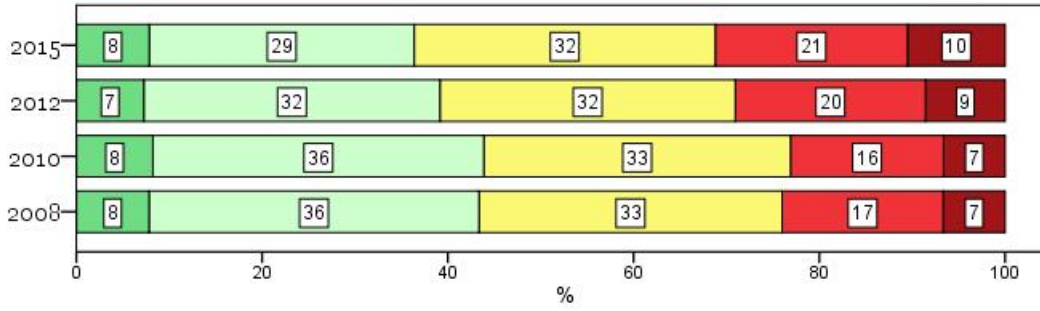

Kehittymisen tuki

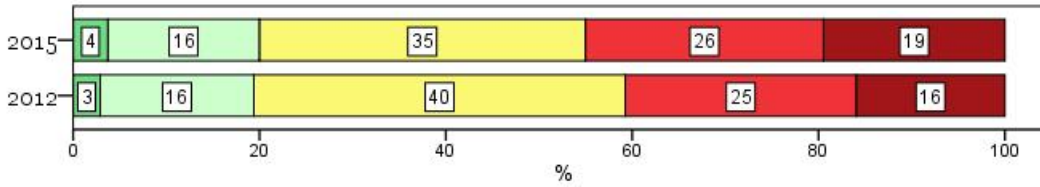
Tyytyväisyys: uralla etenemiseesi ja sen tukemiseen työyhteisössäsi

Tyytyväisyys: työpaikkakoulutusmahdollisuuksiisi ja muihin työyhteisösi tarjoamiin osaamisesi konkreettisiin kehittämistoimenpiteisiin

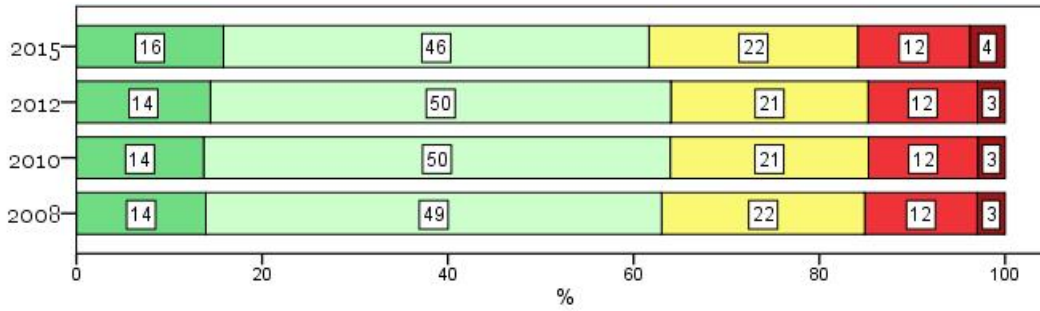

Tyytyväisyys: tulos- ja kehityskeskustelujen toimivuuteen osaamisesi kehittämisen välineenä

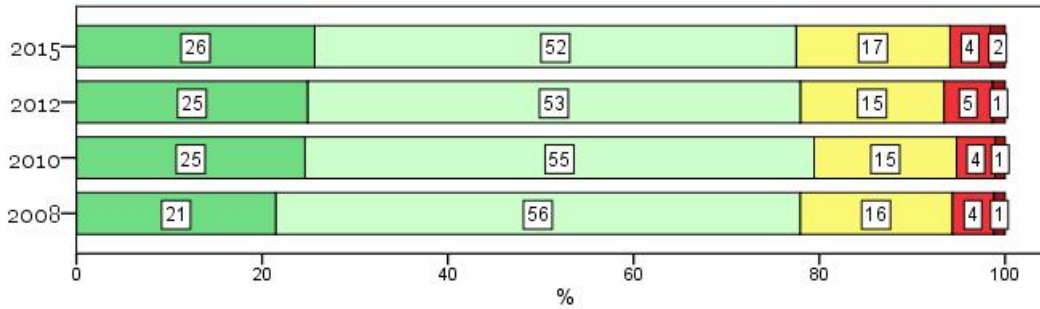

Työilmapiiri ja yhteistyö

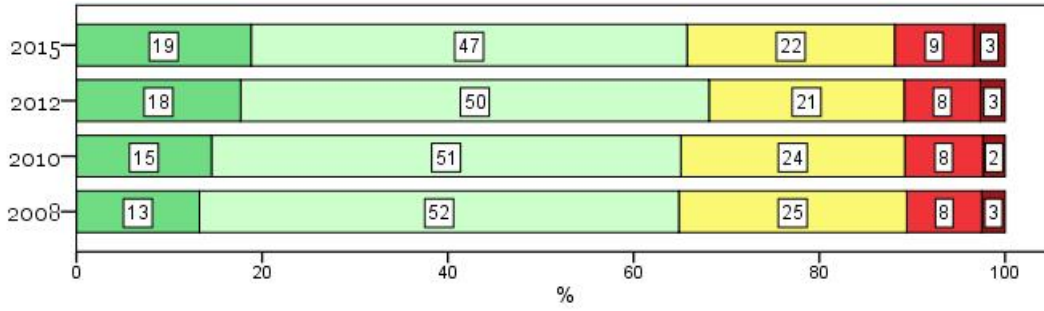
Tyytyväisyys: sisäiseen yhteistyöhön ja työilmapiiriin työyhteisössäsi

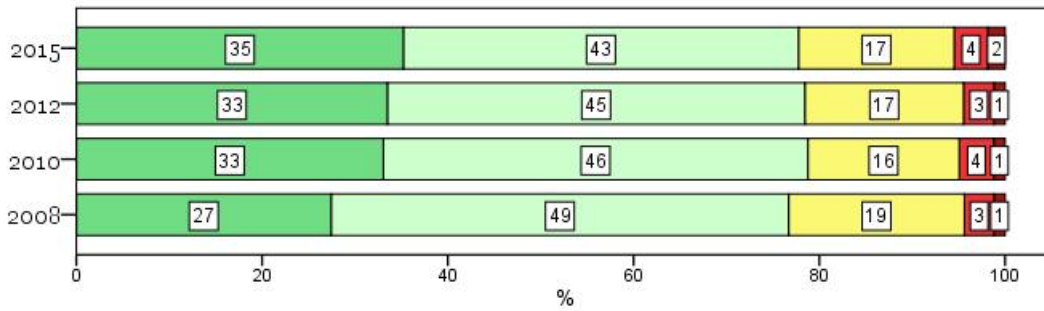
Tyytyväisyys: oikeudenmukaiseen kohteluusi työtovereidesi taholta

Tyytyväisyys: osaamisesi ja työpanoksesi arvostukseen työyhteisössäsi

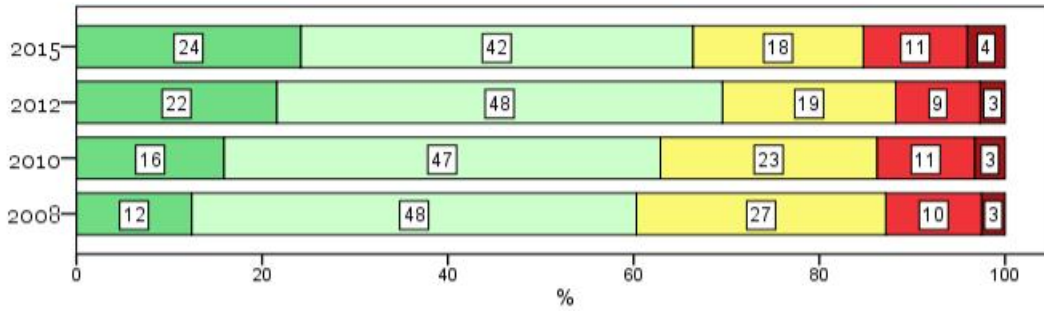

Tyytyväisyys: sukupuolten tasa-arvon toteutumiseen työyhteisössäsi

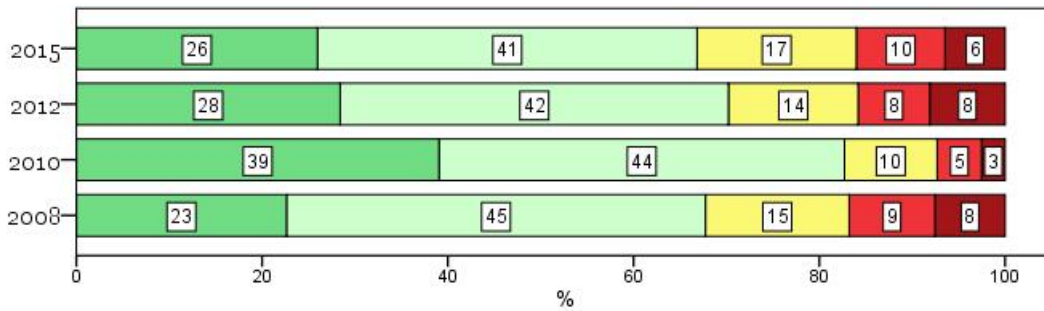

Työolot

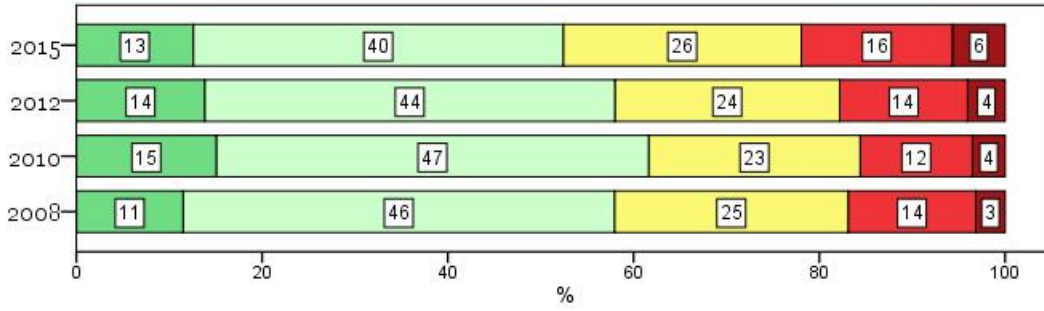
Tyytyväisyys: mahdollisuuksiisi yhteensovittaa työ- ja yksityiselämä

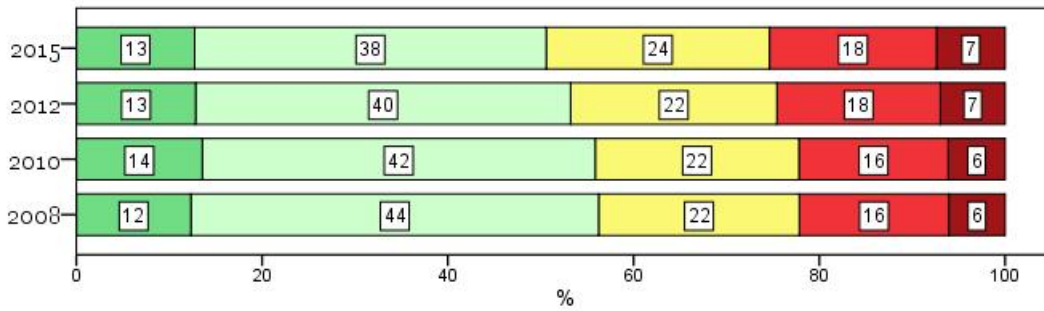
Tyytyväisyys: työpaikkasi varmuuteen nyt ja tulevaisuudessa

Tyytyväisyys: jaksamiseesi ja energisyyteesi

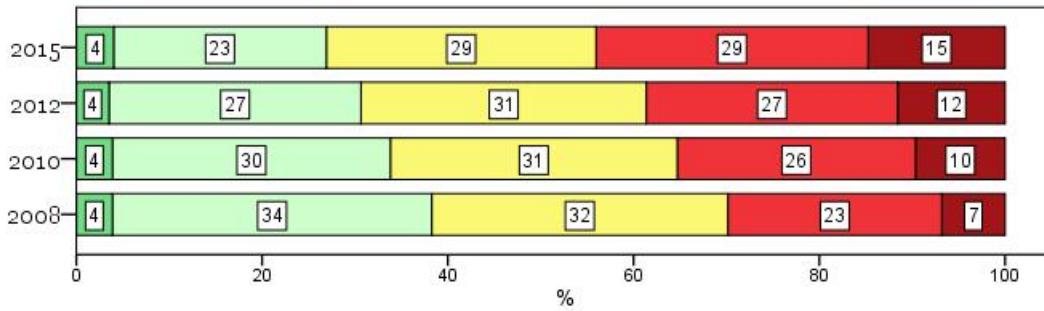

Tyytyväisyys: työtiloihisi ja työvälineisiisi

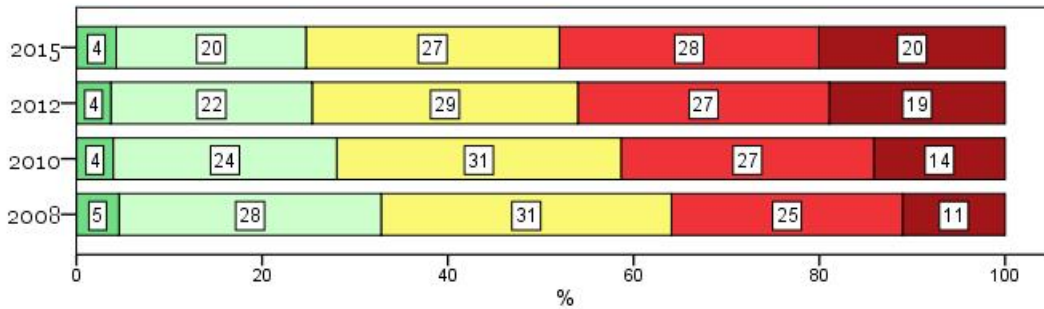

Tiedon kulku

Tyytyväisyys: sisäisen viestintään ja tiedonkulkuun työyhteisössäsi

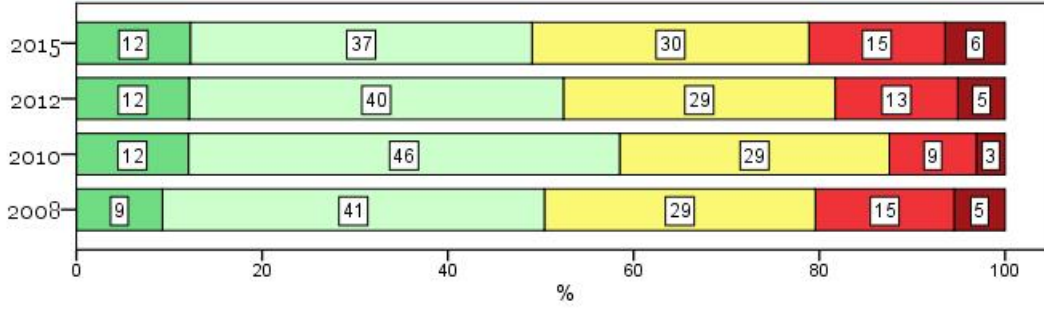

Tyytyväisyys: työyhteisösi avoimuuteen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa

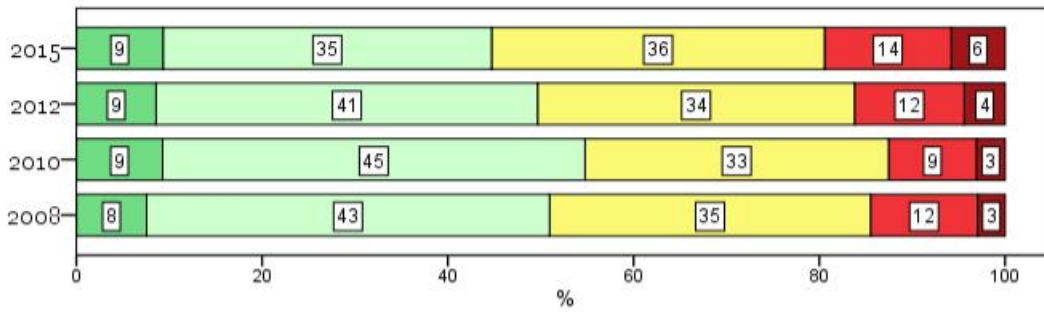

Työnantajakuva

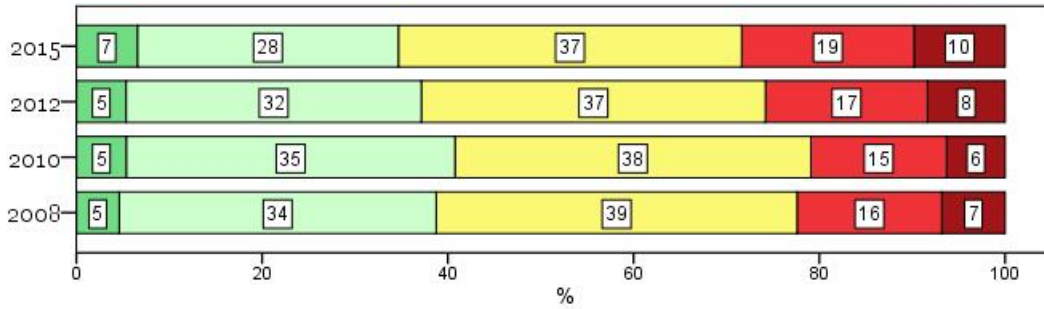
Tyytyväisyys: työpaikkasi maineeseen hyvänä työnantajana

Tyytyväisyys: arvojen selkeyteen ja ymmärrettävyyteen

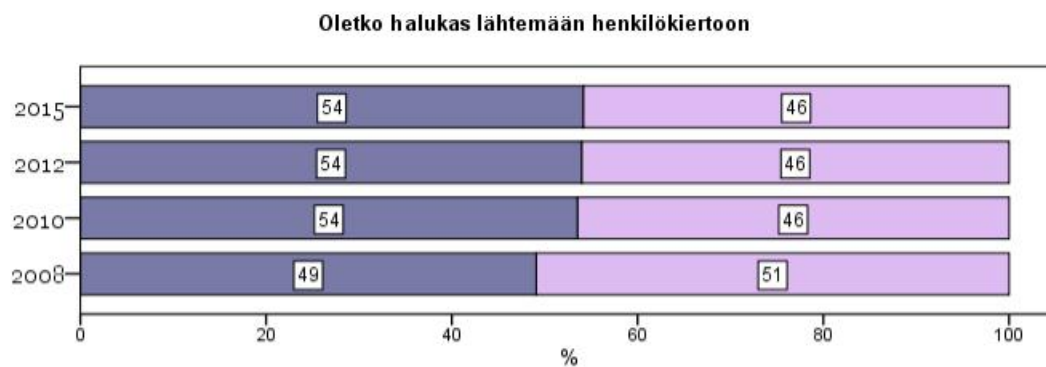
Tyytyväisyys: arvojen toteutumiseen käytännössä

Henkilökierto

Oletko halukas lähtemään henkilökiertoon?

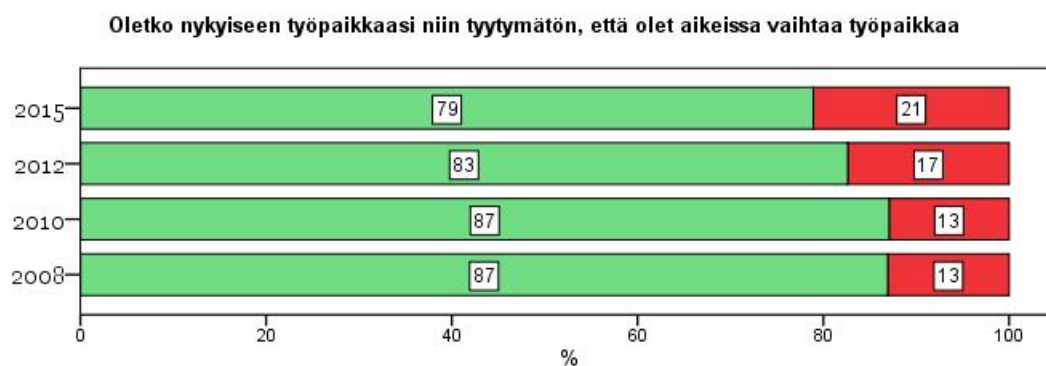
- Kyllä
- Ei

Työpaikan vaihtaminen

Oletko nykyiseen työpaikkaasi niin tyytymätön, että olet aikeissa vaihtaa työpaikkaa?

- Kyllä
- Ei

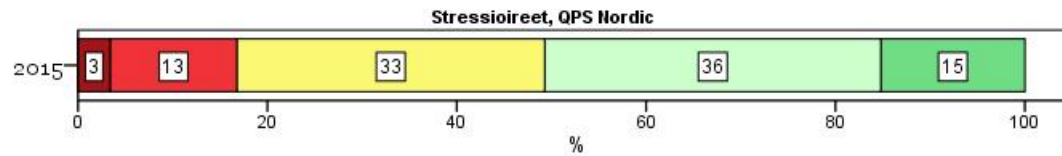

Stressioireet (QPS Nordic)

Henkilöstöbarometri:

Stressillä tarkoitetaan tilannetta, jossa ihminen tuntee itsensä jännittyneeksi, levottomaksi, hermostuneeksi tai ahdistuneeksi taikka hänen on vaikea nukkua asioiden vaivatessa jatkuvasti mieltä. Tunnetko sinä nykyisin tällaista stressiä?

En lainkaan
Vain vähän
Jonkin verran
Melko paljon
Erittäin paljon

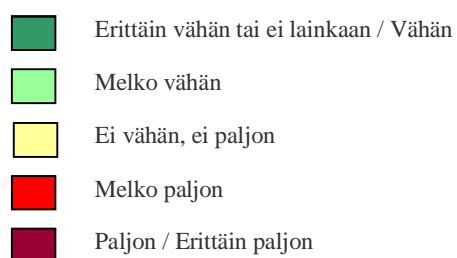
Stressitekijät (Police Stressor Screening inventory, PSSc)

Henkilöstöbarometri:

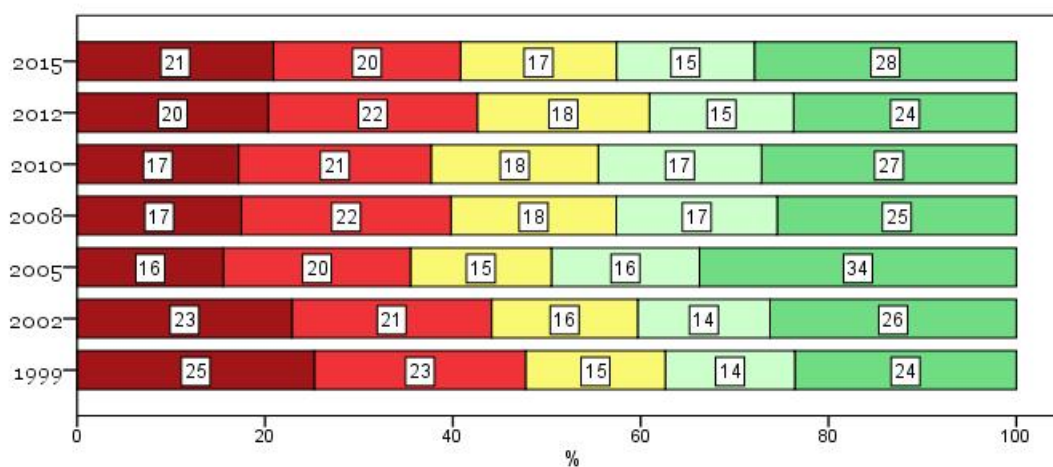
Arvioi, kuinka paljon seuraavat asiat rasittavat sinua työtehtäviesi hoidossa tällä hetkellä.

Vastausvaihtoehdot:

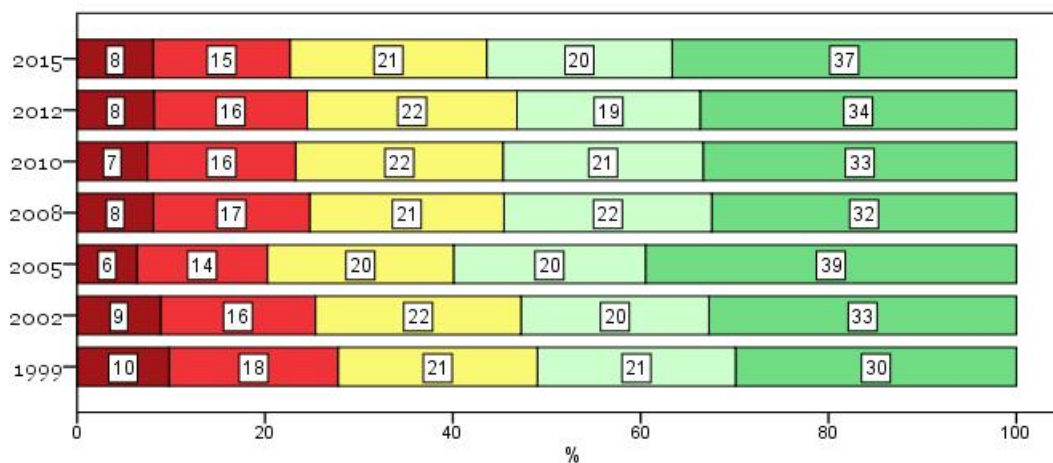
- 1 = Erittäin vähän tai ei lainkaan
- 2 = Vähän
- 3 = Melko vähän
- 4 = Ei vähän, ei paljon
- 5 = Melko paljon
- 6 = Paljon
- 7 = Erittäin paljon

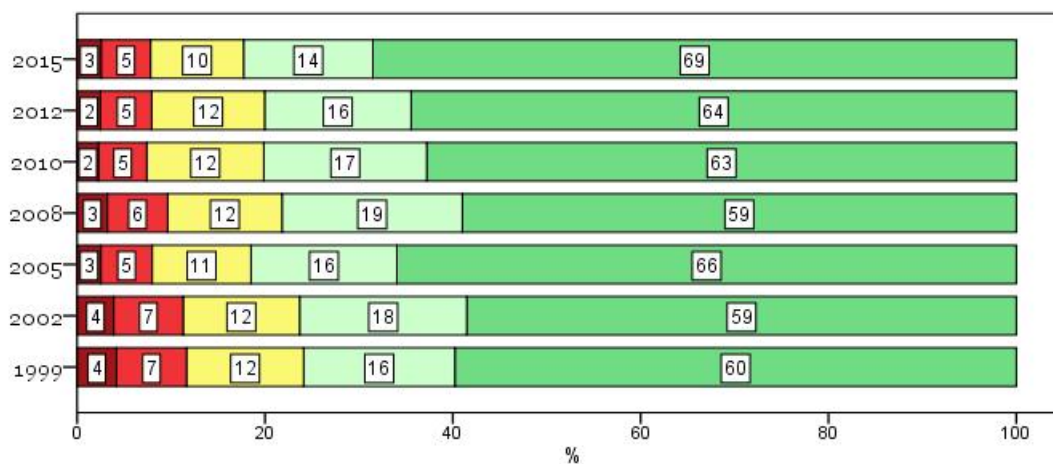
Stressitekijät: jatkuva kiire ja tekemättömien töiden paine

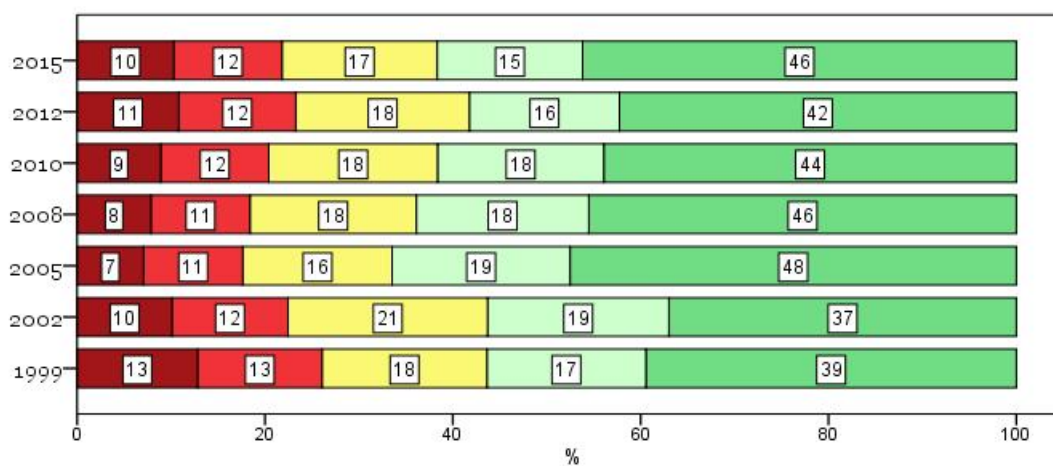
Stressitekijät: omien päätösten ja toimenpiteiden juridinen vastuu

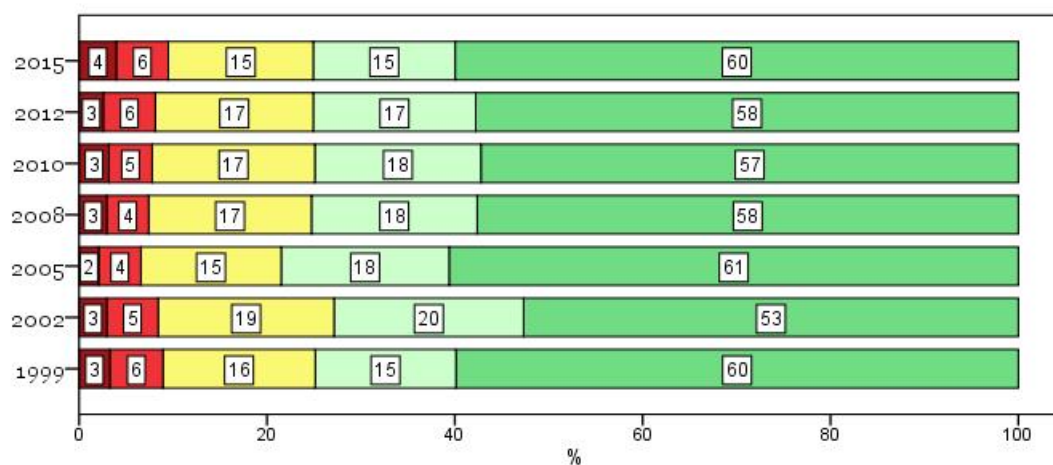
Stressitekijät: itseeni kohdistuvan fyysisen väkivallan mahdollisuus

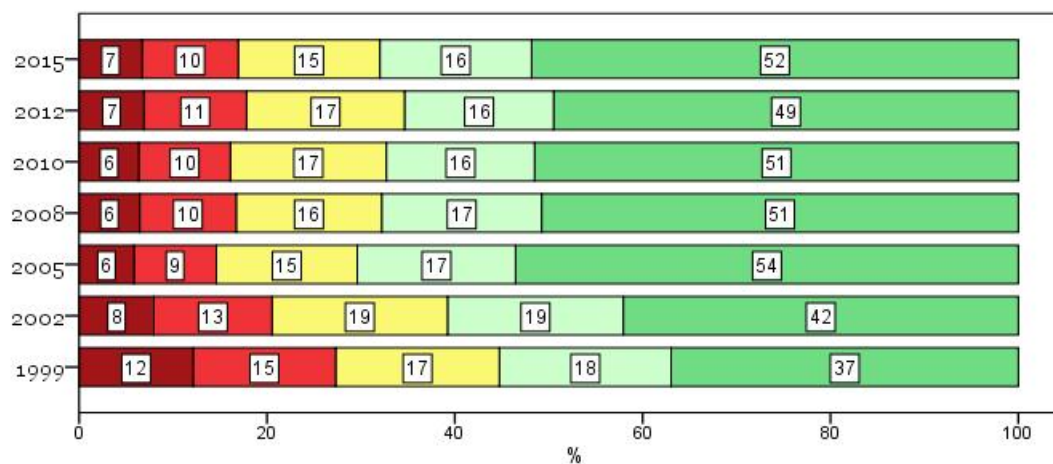
Stressitekijät: luottamuksen ja avoimuuden puute työyhteisössä

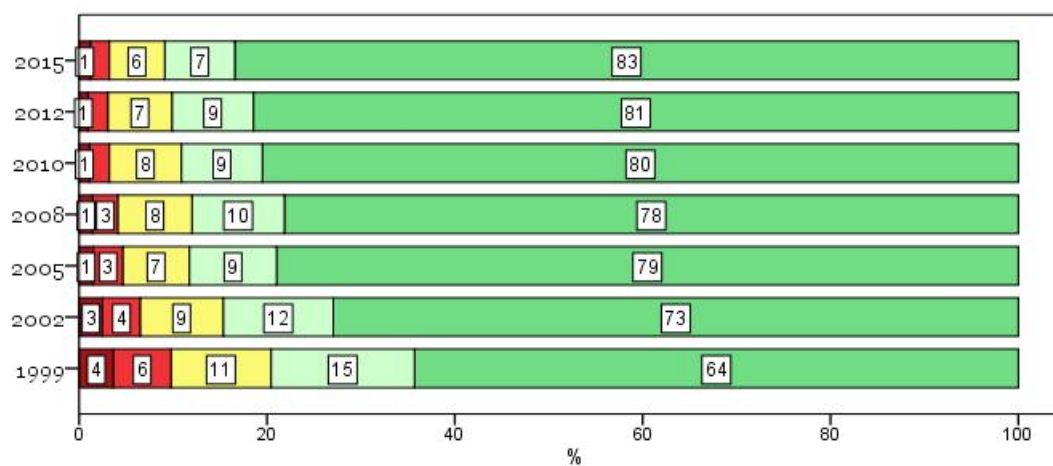
Stressitekijät: esimiehen liian korkealle asettamat suoritustavoitteet

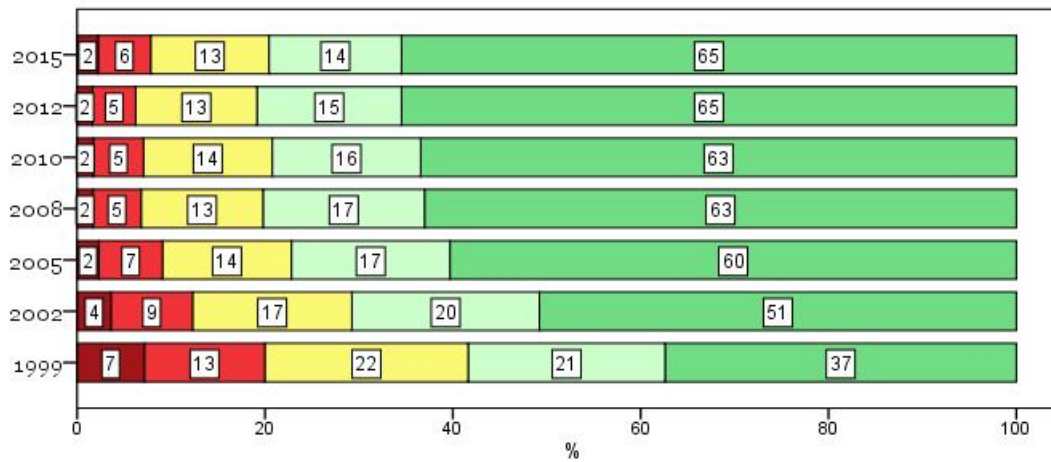
Stressitekijät: työntekijöiden ja ryhmien väliset ihmissuhdeongelmat

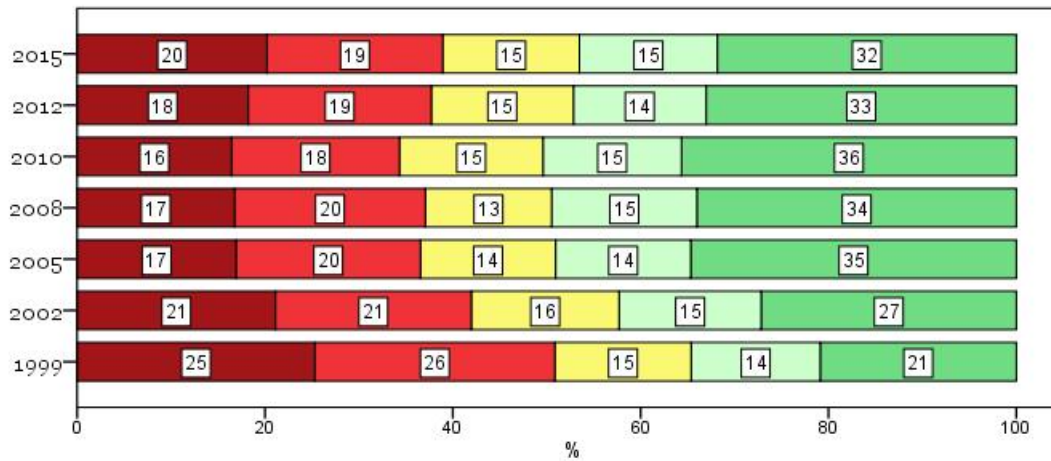
Stressitekijät: laittomat uhkaukset

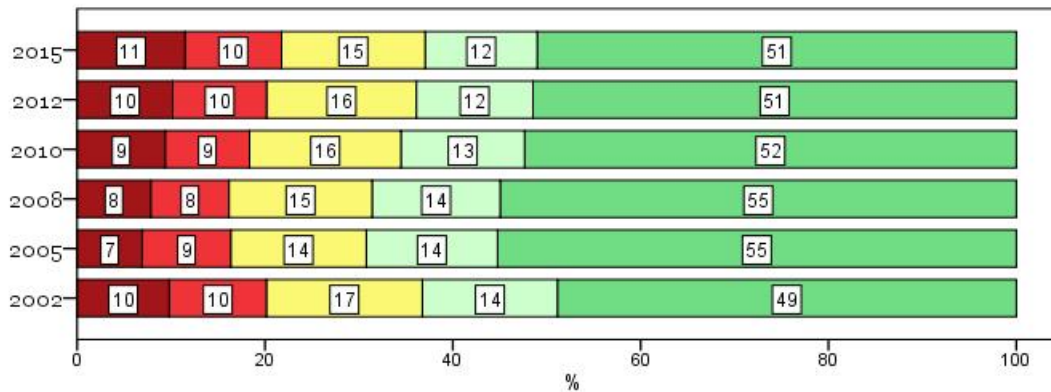
Stressitekijät: omat riittämättömät ammatilliset tiedot ja taidot

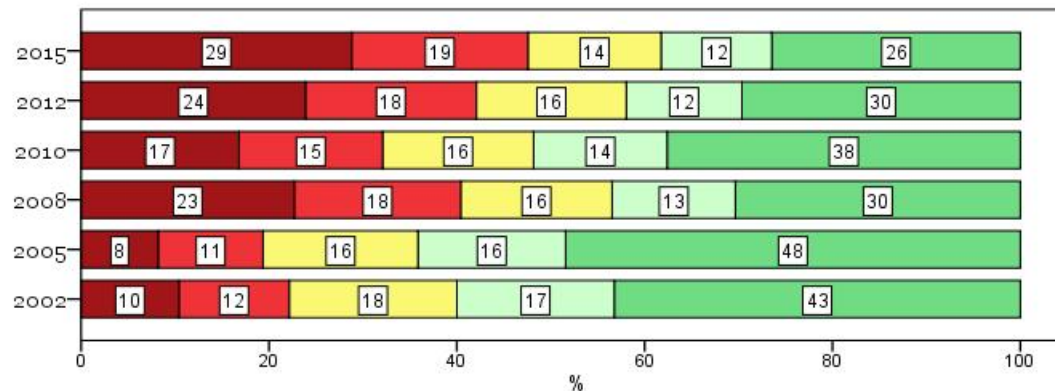
Stressitekijät: ajoittaiset työruuhkat

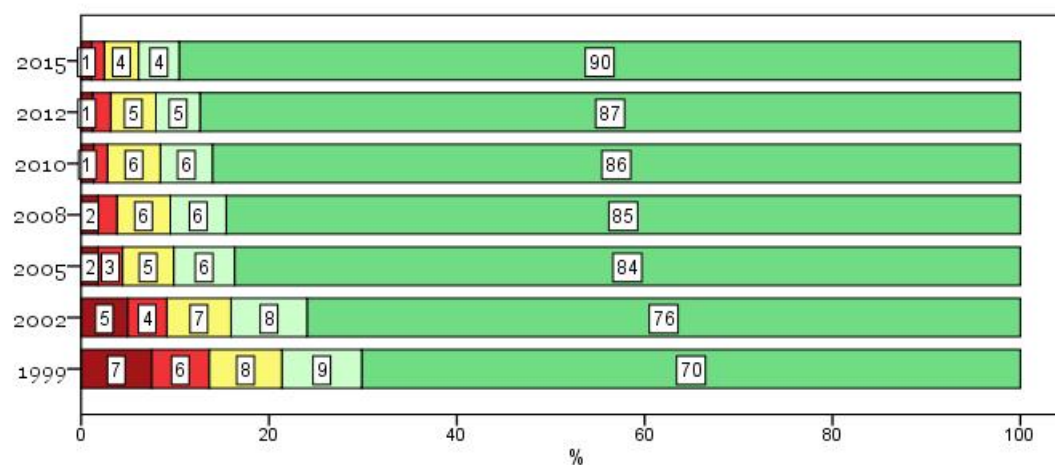
Stressitekijät: esimiesten epäoikeudenmukainen toiminta

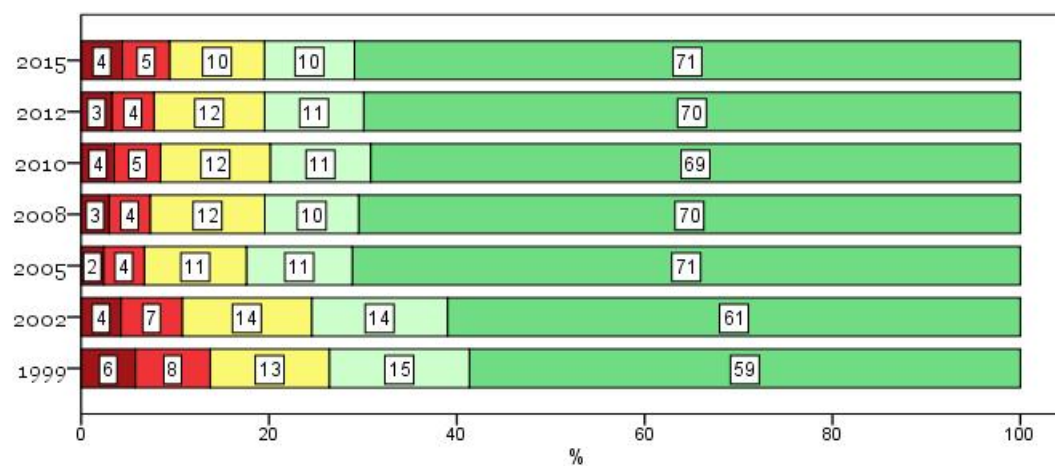
Stressitekijät: organisaatiomuutokset ja -uudistukset

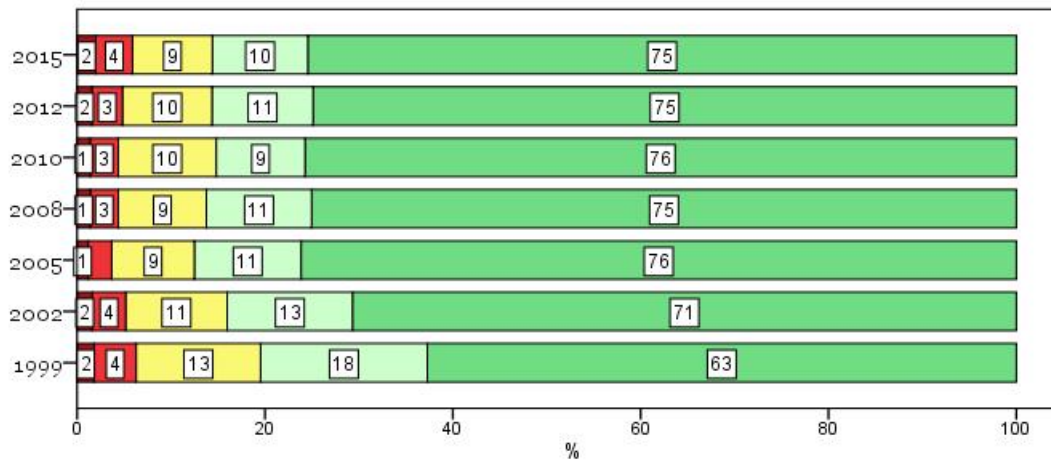
Stressitekijät: perheeseen tai läheisiin kohdistuva häirintä ja ilkivalta

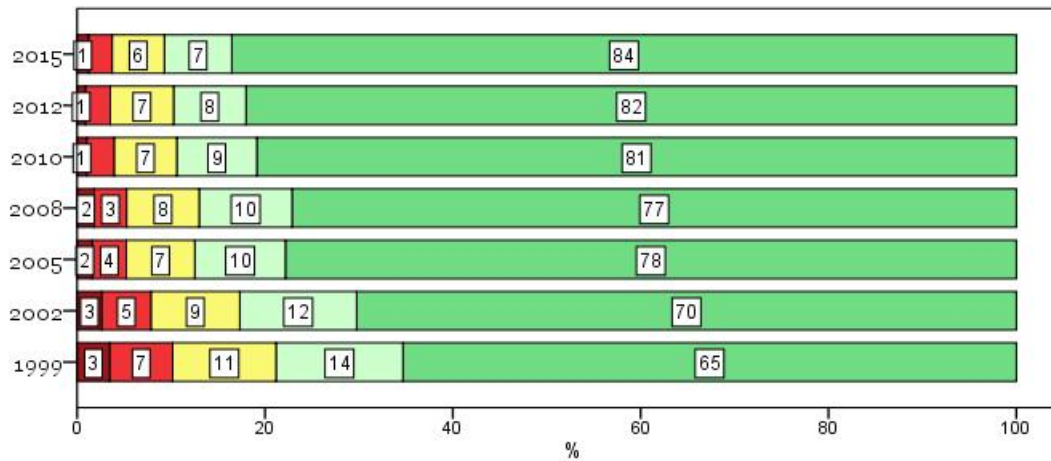
Stressitekijät: epäselvä tehtäväkuva

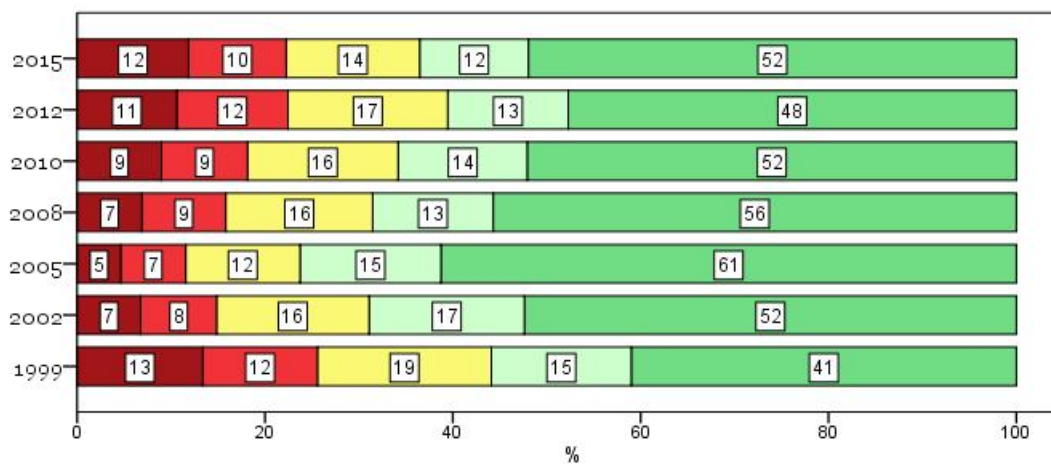
Stressitekijät: vaikeus erottaa tärkeät tehtävät vähemmän tärkeistä

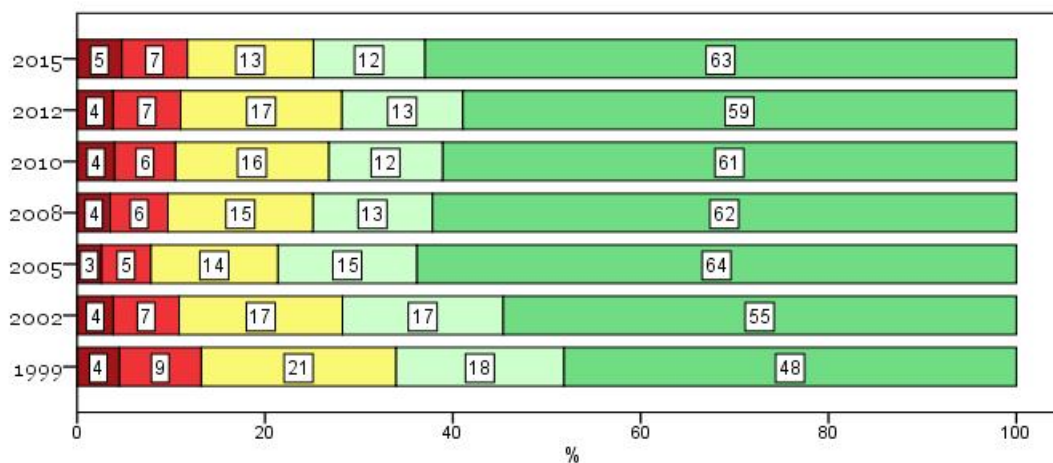
Stressitekijät: voimankäyttötilanteet

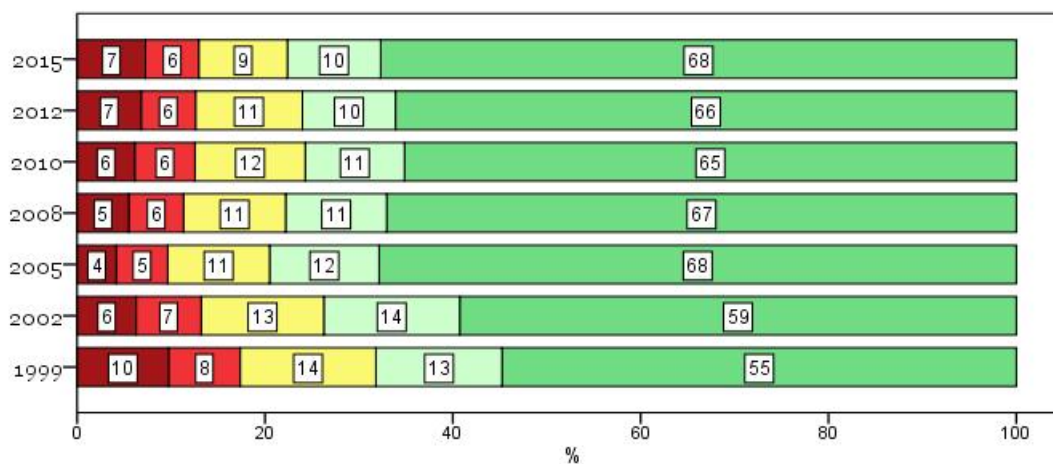
Stressitekijät: hierarkkiset organisaatorakenteet

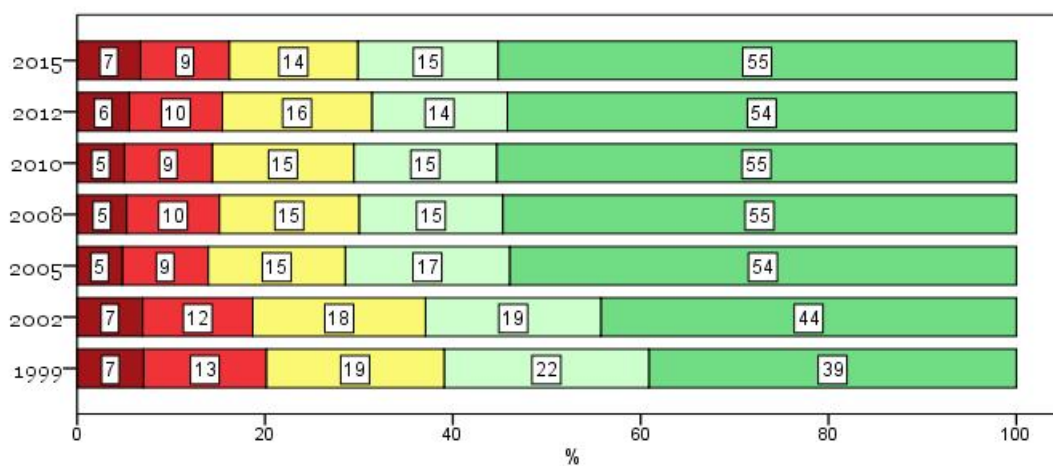
Stressitekijät: työhön liittyvät ristiriitaiset rooliodotukset

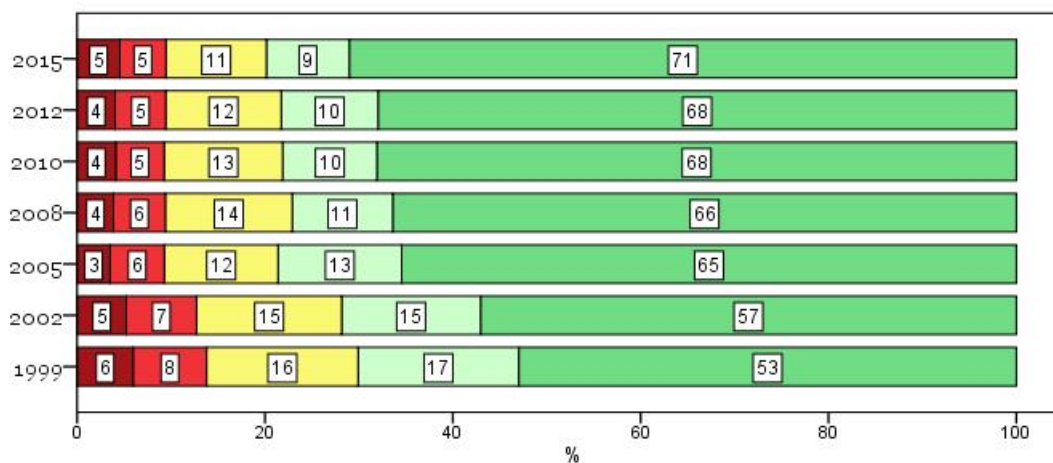
Stressitekijät: käskyttävä johtamistapa

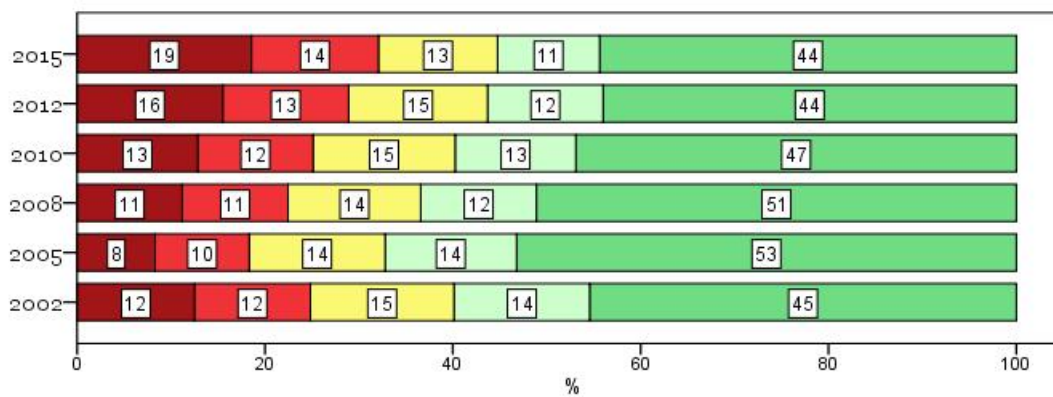
Stressitekijät: samojen asioiden jatkuva toistuminen työssä

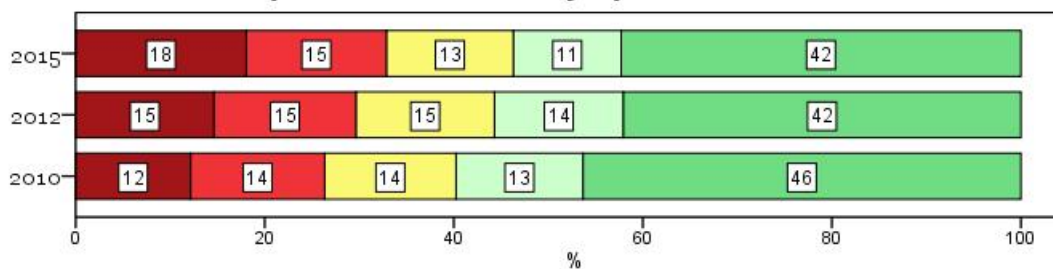
Stressitekijät: yhdenmukaisuuden paine työnteisössä; erilaisuutta ei siedetä

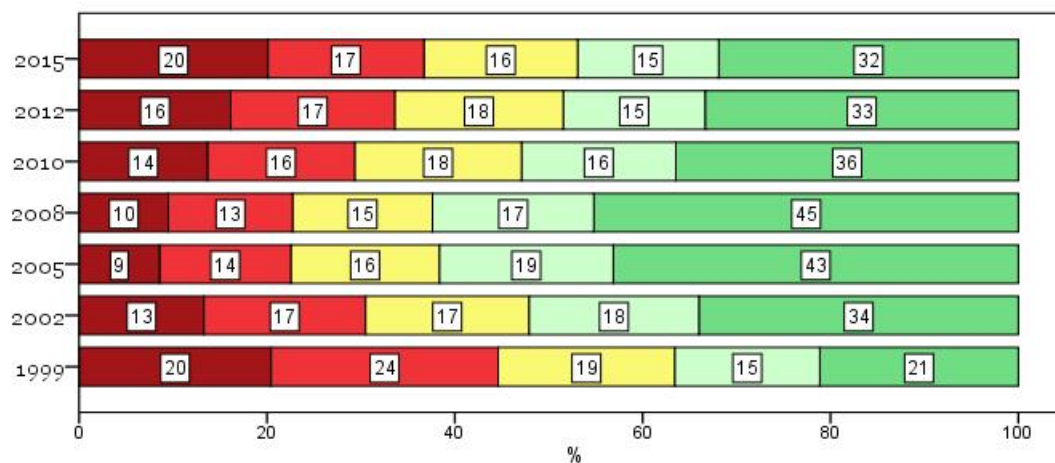
Stressitekijät: esimiesten epätoivottava tai osaamaton johtamistapa

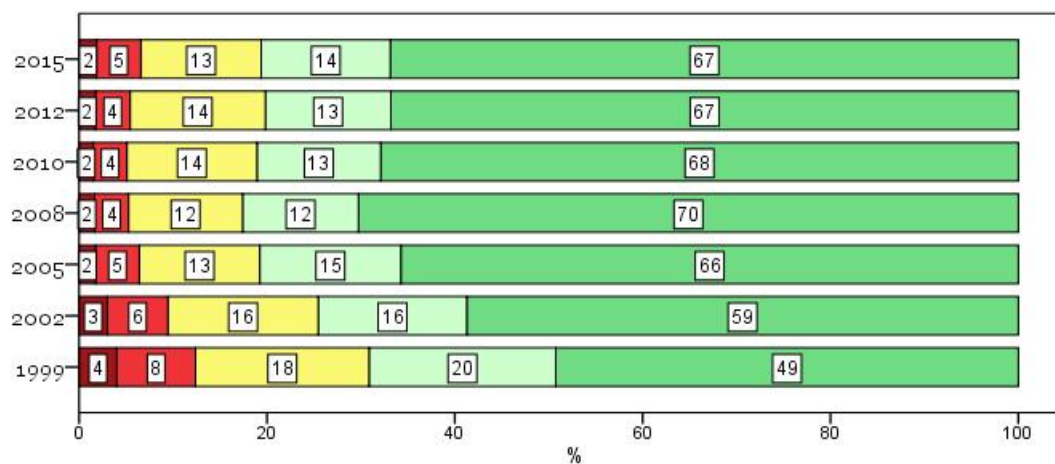
Stressitekijät: En ehdi tehdä töitä niin hyvin ja huolellisesti kuin haluaisin

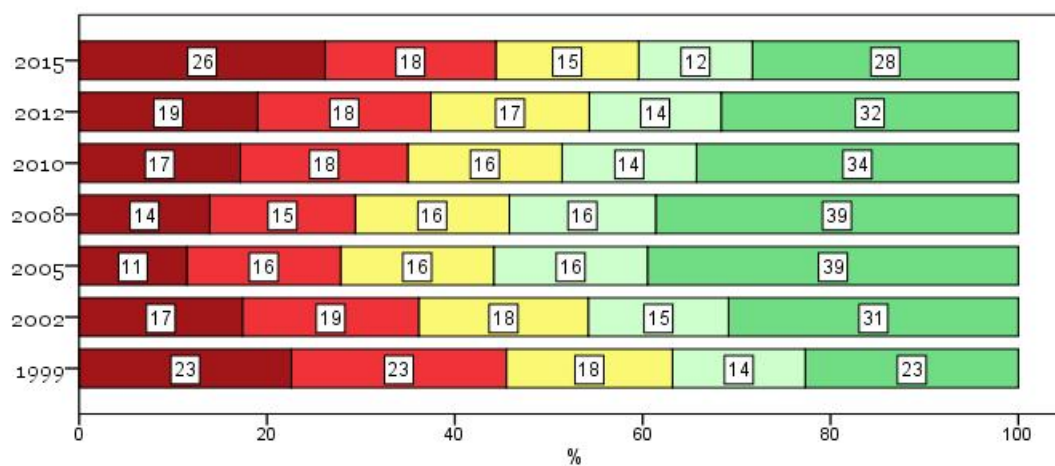
Stressitekijät: huono tiedonkulku työyhteisössä

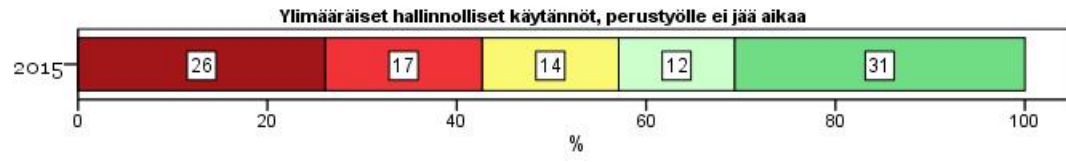

Stressitekijät: tehtävien liiallinen vaativuus

Stressitekijät: byrokratia ja paperisota

Alkoholin käyttö (AUDIT-C)

Henkilöstöbarometri:

AUDIT-C1

Kuinka usein juot olutta, viiniä tai muita alkoholijuomia? Koeta ottaa mukaan myös ne kerrat, jolloin nautit vain pieniä määriä, esim. pullon keskiolutta tai tilkan viiniä.

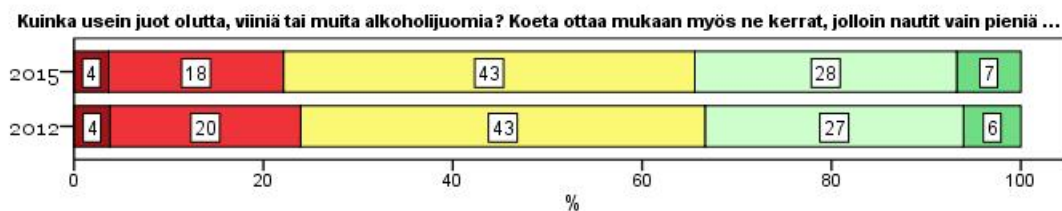
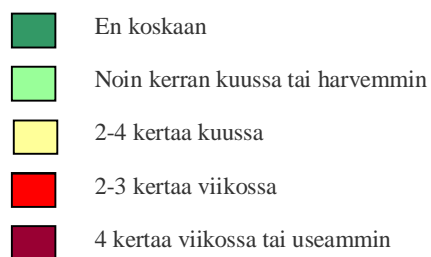
En koskaan

Noin kerran kuussa tai harvemmin

2-4 kertaa kuussa

2-3 kertaa viikossa

4 kertaa viikossa tai useammin

Henkilöstöbarometri:

AUDIT-C2

Kuinka monta annosta alkoholia yleensä olet ottanut niinä päivinä, jolloin käytit alkoholia? Yksi annos on esimerkiksi viinilasi (12 cl), pieni (0,33 l) keskiolut- tai siideripullo

0 annosta (en käytä alkoholia)

1-2 annosta

3-4 annosta

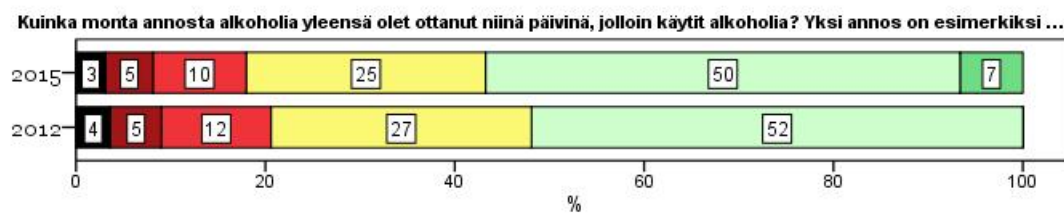
5-6 annosta

7-9 annosta

10 tai enemmän

* Tätä vastausvaihtoehtoa ei ollut vuoden 2012 henkilöstöbarometrikyselyssä (vaihtoehto puuttuu myös WHO:n kyselystä, mutta se lisättiin vuoden 2015 henkilöstöbarometriin)

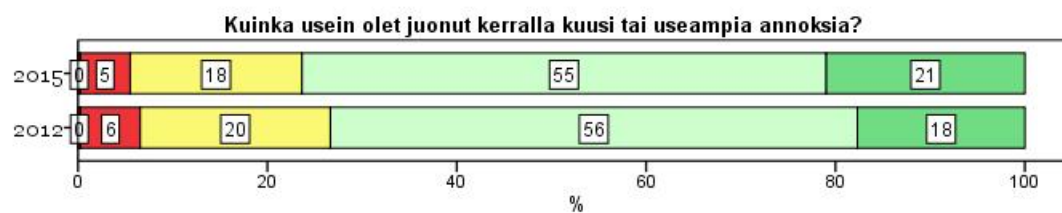
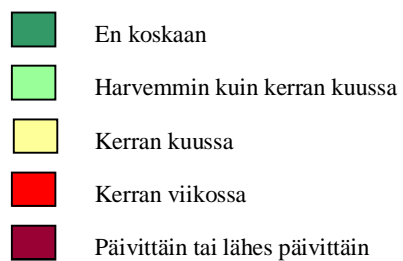

Henkilöstöbarometri:

AUDIT-C3

Kuinka usein olet juonut kerralla kuusi tai useampia annoksia?

- En koskaan
- Harvemmin kuin kerran kuussa
- Kerran kuussa
- Kerran viikossa
- Päivittäin tai lähes päivittäin

Työssä jaksaminen ja työuupumus (Copenhagen Burnout Inventory, CBI)

Henkilöstöbarometri:

Jaksamista koskeva yleinen arvio

Arvioi seuraavia asioita oman työsi kannalta.

Vastausvaihtoehdot

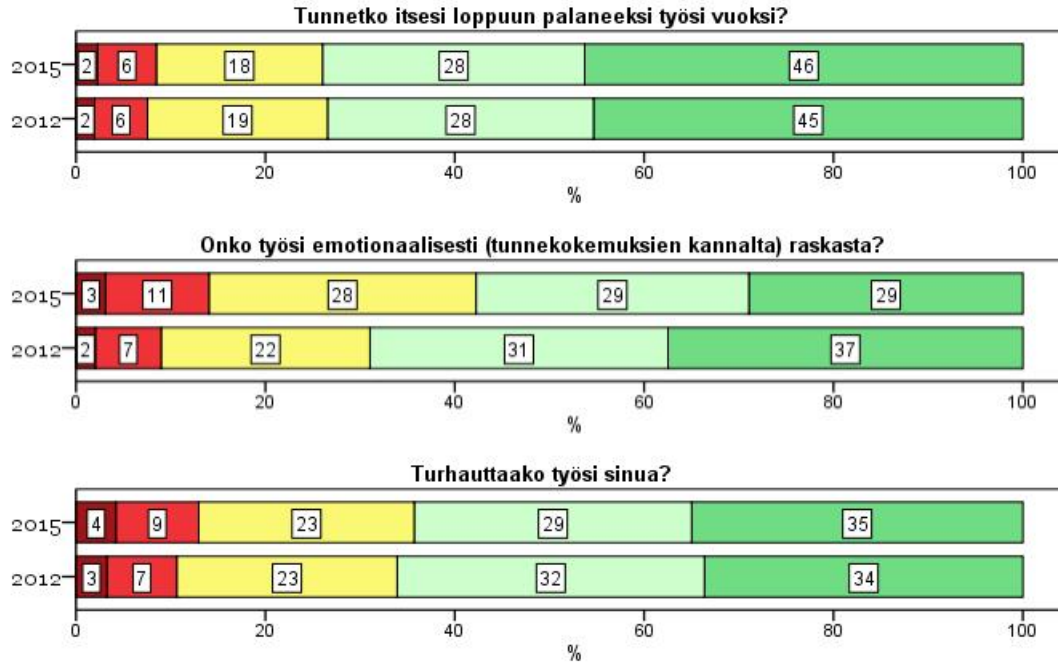
1 = Erittäin vähän

2 = Vähän

3 = Jonkin verran

4 = Paljon

5 = Erittäin paljon

Henkilöstöbarometri:

Jaksaminen viime aikoina

Arvioi kokemuksiasi neljän viimeisimmän viikon eli noin yhden kuukauden ajalta.

Vastausvaihtoehdot

1 = Ei koskaan/lähes koskaan

2 = Harvoin

3 = Joskus

4 = Usein

5 = Aina

